

T. KÖZÉP- Tisza

TARTALOMBÓL:

Vízkonferencia
Németországban

5. oldal

Árvíz elleni
védekezés

6. oldal

A vízgyűjtő-
gazdálkodási
tervezés

7. oldal

A KÖZÉP-TISZA-VIDÉKI KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG LAPJA XXXII. évfolyam, 3. szám • 2009. szeptember

Igazgatósági Nap a Tisza-tónál

Az idei évben a Kiskörei Szakaszmérnökség megtisztelő feladata volt, hogy megrendezze az Igazgatósági Napot. A már hagyománynak számító rendezvényen, melynek az Abádszalóki Szabadvízi Strand és Kemping adott otthont, az igazgatóság dolgozói nagy számmal jelentek meg. A tavasz folyamán voltak kétségeink, hogy a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben az igazgatóság vezetése hozzájárul-e a nap megrendezéséhez. Ennek ellenére igyekeztünk átgondolni a lehetőségeket, mind a helyszínt, mind a programokat illetően. A nyár közepére kirajzolódott számunkra az előttünk álló rendezvény forgatókönyve. Amikor a Szakaszmérnökünk közölte, hogy „zöld utat” kapott a rendezvény és az időpont is meghatározásra került, akkor hozzáfogtunk a részletek kidolgozásához. Tudtuk, hogy ez a rendezvény kicsit más lesz, mint a többi, de nemcsak a mögöttünk és az előttünk álló nehéz gazdasági helyzet miatt. Ez évben igazgatóságunk vezetése élen személyi változások történtek. Az Igazgatósági Nap lehet az az esemény, ahol az egész állomány előtt először „bemutakozhat” az új, kinevezett igazgató és a főmérnök, valamint „elköszönhet” a nyugállományba vonuló igazgató. Örültünk, hogy a rendezvényt szakaszmérnökségünk szervezhette meg. Izgatottan

Régi és új vezetőink mellett Abádszalók polgármestere, Bordás Imre

készültünk az adott napra: sátorállítás, sportversenyek helyszínének kijelölése, a versenyszámokhoz szükséges eszközök biztosítása,

egy-egy versenyszám felelősenek megjelölése és nem utolsó sorban az ebédrel és büfével kapcsolatos feladatok egyeztetése. Az időjárásért felelős a Szakaszmérnök volt, aki nagy valószínűséggel több imát elmondhatott, és az égiek meg is hallgatták, mert szeptember 4-én az időjárás kegyes volt hozzá(nk). Az Igazgatósági Nap reggelén az abádszalóki strand rendezvényeinek helyszínén izgatottan vártuk kollégáinkat, vendégeinket. Az érkezőket igény szerint pálinka és forró tea várta, a büfé asztalon pedig pogácsával és hagymás, kacsaszíros kenyérral gyűjthettek erőt a nap programjához. Tíz órakor Fejes Lőrinc szakaszmérnök úr köszöntője után Lovas Attila igazgató úr beszélt az elképzeléseiről, a terveiről, az elvárásairól és tájékoztatást adott az igazgatóság szakmai, gazdasági helyzetéről, valamint elemezte az elmúlt időszak történéseit. Említést tett a folyamatban lévő és nyertes projektekről. Az igazgatóságnál bekövetkezett nyugdíjazás és szakági változásokkal kapcsolatosan bemutatásra kerültek az újonnan kinevezett osztályvezetők, csoportvezetők. Ezt követően elődei Varga László igazgató úr és Dr. Nagy István nyugalmazott igazgató úr beszéde következett. Mindkét vezető méltatta a vízügyi ágazat és az állomány egységét, szakmai hozzáértését.

Az érkezőket bőséges reggeli fogadta

KITÜNTETETTEK

Az Igazgatósági Napon a következő kitüntetések kerültek kihirdetésre, illetve átadásra:

Az augusztus 20-ai Állami Ünnap alkalmából **Szigligeti Barnabás**, az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály nyugalmazott folyószabályozási csoportvezetője, a vízügyi ágazatban töltött több mint 40 éves, kimagasló szakmai helytállásának, áldozatos munkájának elismeréséül **Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt** kitüntetésben részesült.

Szigligeti Barnabás kitüntetését Szabó Imre miniszter javaslatára a köztársasági elnök adományozta

Szintén az augusztus 20-ai Állami Ünnap alkalmából **Jóna Zoltánt**, vízrendezési és mezőgazdasági vízszolgáltatási osztályvezető-helyettest, a vízügyi ágazatban eltöltött közel 40 éves kimagasló szakmai helytállásáért és feladatainak kiemelkedő színvonalú ellátásáért **Miniszteri Elismerő Oklevél** kitüntetésben részesült. (A díjátadón készült fotók megtekinthetők az alábbi linken: <http://picasa-web.google.com/kvwmfoto>)

Jóna Zoltánt Szabó Imre Miniszteri Elismerő Oklevél kitüntetésben részesítette

A Víz Világnapja alkalmából **Kovács Kálmán**, a Mezőtúri Szakaszmérnökség gátőre, a vízügyi ágazatban több mint 30 éve hivatástudattal végzett gátőri és vízkár-elhárítási feladatainak kiemelkedő színvonalú ellátásáért, a veszélyhelyzetekben tanúsított példamutató emberi helytállásáért **Miniszteri Elismerő Oklevél** kitüntetésben részesült.

A 2009. évi Nyugat- és Észak-dunántúli árvízvédekezésben végzett munkája elismeréséül „**A vizek kártételei elleni védekezésért**” **bronz fokozatú érdemérem** kitüntetésben részesült: **Németh Miklós**, a Szolnoki Szm. vezetője, **Bognár József**, a Szolnoki Szm. gát-

őre, **Katona Péter**, a Szolnoki Szm. motorszereelője, **Oros Imre**, a Karcagi Szm. területi felügyelője, **Nagy Attila**, a Karcagi Szm. csatornaőre, **Rávai László**, a Mezőtúri Szm. területi felügyelője, **Sóres Bálint**, a Mezőtúri Szm. gátőre, **Molnár László**, a Kiskörei Szm. csatornaőre, **Magyar Csaba**, az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály ügyintézője, **Kéri Brigitta**, az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály ügyintézője, **Váriné Szöllösi Irén**, a Hidrológiai és Modellezési Osztály osztályvezető-helyettese. A sárvári ünnepségen készült fotók az alábbi linken érhetők el: <http://picasa-web.google.com/kvwmfoto>

Igazgatóságunk vezetője - huzamos ideje átlagon felüli szorgalommal és felelősségtudattal végzett színvonalas szakmai munkájukért - **Vízügyi Szolgálatért Oklevél** elismerésben részesítette a következő kollégákat: **Ficzere András**, az ÁFO erdészeti ügyintézője, **Kovács Mihály**, a Szolnoki Szm. csatornaőre, **Séner József**, a Kiskörei Szm. szivattyútelep-kezelője, **Simon Béla**, a Kiskörei Szm. villamos művezetője, **Zoboki Béla**, a Szolnoki Szm. gátőre, **Farkas László**, az igazgatóság nyugalmazott gépkocsivezetője.

Igazgatói Dicsérő Oklevél elismerésben részesült: **Csörgő József**, a Kiskörei Szm. vezető-diszpécser, **Dávid József**, a Karcagi Szm. szivattyútelep-kezelője, **Farkas József**, a Mezőtúri Szm. gátőre, **Fodor István**, a Karcagi Szm. ügyintézője, **Gönczöl-Kovács Zsuzsanna**, a Szolnoki Szm. ügyintézője, **Hetényi Mária**, a VMVO ügyintézője, **Ónodi Tibor**, a HMO csoportvezetője, **Simon Gábor**, a Mezőtúri Szm. csatornaőre, **Sülyi Gábor**, a Szolnoki Szm. gátőre, **Takács József**, a Mezőtúri Szm. gátőre, **Tóth Ildikó**, a HMO csoportvezetője, **Tóth László**, az RLKI laboránsa, **Danyi Mihályné**, a GAO ügyintézője.

A közigazgatásban folyamatosan **25 évet** hivatásszeretettel végzett munkával töltöttek el: **Fehér József**, a Szolnoki Szm. csatornaőre, **Fejes Lőrinc**, a Kiskörei Szm. vezetője, **Háfra Mátyás**, a Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály vezetője, **Tóta Ernő**, a Szolnoki Szm. gátőre, **Virágné Kőházi-Kiss Edit**, a VMVO csoportvezetője.

A közigazgatásban folyamatosan **30 évet** hivatásszeretettel végzett munkával töltött el: **Balla Mihály**, a Szolnoki Szm. gátőre A közigazgatásban folyamatosan **40 évet** hivatásszeretettel végzett munkával töltött el: **Mun-**

kácsy László, az IGO osztályvezető-helyettese. Kitüntetett munkatársainknak valamennyiünk nevében gratulálunk, és újabb munkasikereket, a nyugdíjba vonult kollégáknak gondtalan nyugdíjas éveket kívánunk!

A kitüntetések átadását követően Fejes Lőrinc szakaszmérnök úr tájékoztatást adott a sportversenyek helyszínéről, a programokról és az ebéd időpontjáról. Ezt követően átvonultunk a kemping területére, ahol megkezdődtek a versenyszámok. A sportszámok, több helyszínen párhuzamosan zajlottak. A kispályás futball az abádszalóki futballpályán, a horgászverseny a szabad strandon került megrendezésre. A koronglövészet helyszíne az abádszalóki lőtér volt. A többi versenyszám (teke, asztalitenisz, tenisz, lártenisz, kosárra-dobás) a kemping területén zajlott. Izgatottan készülődtek a nevezett versenyzők. A nap folyamán jó színvonalú, sportszerű, balesetmentes versenyeket láthatunk. A nézők szurkolással buzdították a résztvevőket, ezzel is fokozva a versenyek hangulatát. A sportágak közötti verseny eredményeinek kihirdetésére négy órakerült sor.

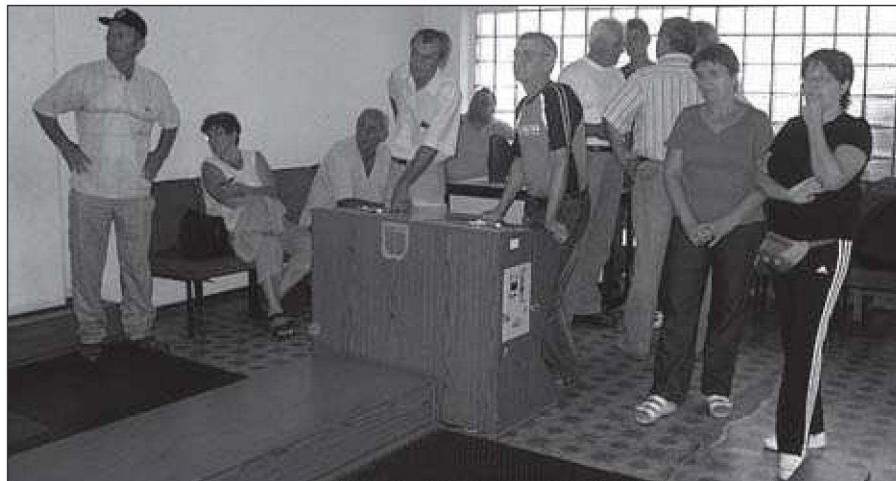
Ebédre marhalábszár pörköltet ettünk

EREDMÉNYEK

Kispályás futball: I. Kiskörei Szm., II. Szolnok Központ, III. Szolnoki Szm., IV. Mezőtúri Szm., V. Karcagi Szm. Gólkirály: Csala Attila (Kiskörei Szm.). Legjobb kapus: Dr. Kovács Sándor (Szolnok Kp.). Legjobb játékos: Nemes József (Szolnoki Szm.)

Koronglövészet: I. Csató László (Mezőtúri Szm.), II. Felkai István (Mezőtúri Szm.), III. Márkus János (Karcagi Szm.)

Teke - női: I. Kéri Brigitta (Szolnoki Kp.), II. Juhász Nagy Ildikó (Mezőtúri Szm.), III. Lőrinc

Az automata tekepályának is szép számú látogatója volt

Az elhagyott banánózóknak nem volt könnyű dolga

Tímea (Mezőtúri Szmg.), Férfi: I. Vona Titusz (Szolnok Kp.), II. Orbán Ferenc (Kiskörei Szmg.), III. Fehér József (Szolnoki Szmg.). **Különdíj:** Abszolút „0”: Végvári Péter (Kiskörei labor)

Kosárra-dobás - női: I. Újszászi Ferencné (Szolnok Kp.), II. Gönczöl-Kovács Zsuzsanna (Szolnoki Szmg.), III. Hetényi Mária (Szolnok Kp.). Férfi: I. Takács Attila (Kiskörei Szmg.), II. Aszódi Csaba (Szolnoki Szmg.), III. Boros György (Szolnok Kp.).

Tenisz: I. Séner József (Kiskörei Szmg.), II. Labancz József (KÖTIVIEP' B), III. Kocsi Mihály (KÖTIVIEP' B).

Asztalitenisz - női: I. Tóth Erika (Szolnok Kp.), II. Pintér Ferencné (Szolnok Kp.), III. Dr. Teszárné Dr. Nagy Marianna (RLKI). Férfi: I. Pádár Gá-

bor (Szolnoki Szmg.), II. Mizere István (Szolnoki Szmg.), III. Simon Béla (Kiskörei Szmg.).

Népszerűek voltak a népi játékok is

Lábténisz: I. Labancz József - Pintér János (KÖTIVIEP' B), II. Békési István - Várad Balázs (Szolnok Kp.), III. Pintér Ferencné (Szolnok Kp.) - Fodorné Mészáros Tünde (Szolnoki Szmg.).

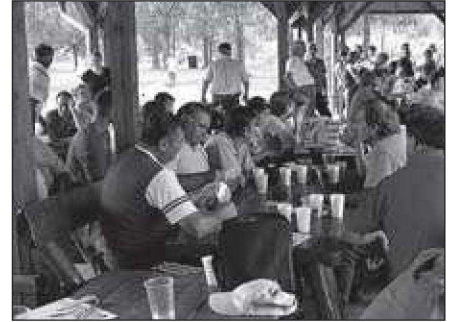
Horgászat: I. Hőgye István (Karcagi Szmg.), II. Fehér Károly (Szolnoki Szmg.), III. Baranyi Béla (Szolnoki Szmg.). **Különdíjak** - legnagyobb hal: Bana Tibor (Kiskörei Szmg.) - legkisebb hal: Simon József (Kiskörei Szmg.).

Aki a sportszámokban nem akart részt venni, annak lehetősége nyílt a helyszínen szabadidős és szórakoztató programok igénybevételére, mint

Sétahajózás az Abádszalóki öbölben

például népi játékokra, Abádszalók településen Művelődési Ház kiállításának látogatására, az abádszalóki öbölben hajókázásra, banánozásra, és esetleg fürdésre a szabad strandon, a vízlépcső

A sportoláson kívül egyéb programokra is nyílt lehetőség

üzemlátogatására, valamint a kemping mellett található melegvízes medence is várta az érdeklődőket. A programokat sokan látogatták. A legnagyobb érdeklődés a vízen töltött szórakozások (hajókázás, banánozás) iránt volt. Akik mindenképpen megéheztek, azokat marhalábszár pörkölt várta ebédre. A sportágak eredményeinek kihirdetését követően zene szórakoztatta a jelenlévőket, akik késő estig rophatták a táncot.

Vajon rendesen ellhúzták a nótájukat?

Reméljük, mindenki talált a nap folyamán kedvére való elfoglaltságot. Bízunk benne, hogy a jövő évben is találkozunk az Igazgatósági Napon!

Morcsányi Margit

Részlet Lovas Attila igazgató Igazgatósági Napon elhangzott beszédéből

„Igazgatóságunknál az elmúlt egy évben rengeteg változás következett be, és ezeknek a változásoknak a jelentős részét az idő visszafordíthatatlansága váltotta ki. Az első változás az volt, hogy Varga László igazgató úr ez év május 31-én nyugdíjba vonult, és az igazgatói pályázat elbírálása után, július 01-től én kaptam megbízást az igazgatói feladatok ellátására. Nem csak ez, hanem a szakmai feladatainkban történő súlypontváltás is indokolt pár szervezeti és egyúttal személyi változást is. A Vízgazdálkodási Osztály szétvált és két egységként működik a továbbiakban. Az egyik a Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály, ami a nevéből is láthatóan a vízyűjtő-gazdálkodás tervezésért felel a továbbiakban, ebbe beleértve a vízyűjtő-gazdálkodási tervek megvalósulásának felügyeletét, illetve a kerettervi nagytérségi nagyléptékű vízgazdálkodási tervezést. Az osztály másik részéből létrejött a Hidrológiai és Modelllezési Osztály, ami a klasszikus vízrajzi feladatok mellett a modelllezési feladatok ellátásáért is felel. Igazgatóságunk - összhangban a Tisza részvízyűjtőre vonatkozó

koordinációs feladatainkkal - a Tisza-völgyi modellezési feladatok koordinálását is megkapja/ellátja a jövőben. Ez is az új egység feladata lesz. Az Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztályt csak névváltozás érinti. Azonban ebben elvi megközelítés is rejlik. Az osztály neve Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztályra módosult. Jelentős átalakulás érintette a műszaki biztonsági szolgálatot, ami ugyan a jövőben is a Szolnoki Szakaszmérnökség szervezeti keretében tevékenykedik, azonban önállósága jelentősen megnő, a Szolnoki Szakaszmérnökségen belül önálló tervvel rendelkező szervezeti egység lesz a jövőben. Feladatai jelentősen bővültek, amivel gyakorlatilag „békében” is létrejön az a logisztikai csapat, akiknek a tevékenységét, illetve hatékonyságát mindannyian dicsérettel emlegetjük védekezési időszakban. Így a jövőben az igazgatóságunk gépészeti, energiagazdálkodási tevékenységének a felügyelete az Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztálytól az MBSZ-hez kerül. Szintén ide kerül az igazgatóságunk informatikai tevékenységének összefo-

gása. Ezzel a váltással párhuzamosan az Informatikai Osztály megszűnt (ezúttal is megköszönöm Fodor József úrnak az informatikai osztályvezetői pozíciójában végzett tevékenységét, és a jövőben kívánok nagyon sok sikert az új feladat körében). A térinformatikai tevékenység koordinálása a Vízyűjtő-gazdálkodási Osztályhoz került. A szervezeti változásokkal párhuzamosan személyi változásokra is sor került.

... Szeretném az igazgatói pályázatomban foglalt szakmai elképzeléseimet pár szóban ismertetni. ... Ha egy mondatban kellene megfogalmazni, akkor talán úgy lehet mondani, hogy a lehetőség maximális kihasználásával biztosítani kell a működési területünkön az állami vízgazdálkodási és vízkár-elhárítási feladatok ellátását, a vízkárok elleni védekezés megfelelő irányítását. Elődeim elég magasra rakták a mércét, az igazgatóságnál kialakult egy olyan szakmai gárda, akiknek a hozzáértésére, szakmai tapasztalatára és területismeretére alapozva úgy gondolom, a feladataink megfelelő szintű ellátása a továbbiakban

Lovas Attila beszélt a terveiről, az elvárásairól és tájékoztatást adott az igazgatóság szakmai, gazdasági helyzetéről, elemezte az elmúlt időszak történéseit

is biztosított. Igazából azt is mondhatnám rövideen, hogy azt kell csinálni, amit eddig, olyan jól, mint eddig, és akkor semmi gond nem lesz. Tulajdonképpen még azt is lehet mondani, hogy ami működik, azt nem kell megjavítani. Azonban az élet, mint ahogy szokott lenni, nem ilyen egyszerű.

Újabb és újabb kihívásoknak kell megfelelni, újabb és újabb feladatokat kell ellátni. A társadalmi, szakmai, jogi környezet folyamatosan változik. Tehát elég mozgó pályán kell jó teljesítményt nyújtani. Tulajdonképpen ebben nincs semmi új, eddig is ezt csináltuk, de hogy ezt még jobban tudjuk csinálni, egy-két feladatot azért ki szeretnék emelni. Először is, nagyon fontosnak tartom a minőségirányítási rendszer bővítését. Azért nem bevezetését mondom, mert ez már létezik, a laborban tíz éve, míg a vízrajzon két éve. Jövő évtől a vízkárelhárítási tevékenységben kerül bevezetésre az ISO, amihez kapcsolódó feladatokkal mindenki találkozott saját szakterületén.

... Nagyon fontosnak, az igazgatóság egyik legnagyobb szakmai értékének tartom a területi jelenlétet, ezt a továbbiakban is erősíteni, támogatni kell, ehhez erős szakaszmérnökségekre van szükség, akiknek egyúttal az igazgatóság szakmai feladatellátásában egyre jobban be kell kapcsolódnunk. Szervezetünk elsősorban állami költségvetési forrásokkal gazdálkodik, állami tulajdonú területeket kezel, a vagyongazdálkodási feladataink ezért nagyon fontosak. A térinformatikai fejlesztéseink révén eljutottunk oda, hogy a területi munkába nem csak a szakmai feladatokat lehet beleértetni, hanem az őrzés, védelmi szakasz, kerület szakaszmérnökség területére eső vagyonelemek felügyeletét is. Amióta a törvényi változások miatt az államtól is el lehet birtokolni, ez a téma különös fontossággal bír. Az igazgatóság eddigi költségvetési, tervezési és beszámoltatási rendszere kiforrott, ezt kell a továbbiakban is következetesen alkalmazni. A forrásaink csökkenésével párhuzamosan rákényszerülünk arra, amit eddig is jól gyakoroltunk, az energiatakarékosságra, a költséghatékonyságra. Ezek azok a területek, ahol nagyon hasznos a kreativitás. A szakmai feladatokat csak felsorolás szintjén említeném, azok közül is azokat, amelyek kiemelt fontossággal bírnak:

- Védekezésre való felkészülés és a védbizton-

ság fenntartása. Nekünk akkor is meg kell őriznünk ezt a fajta tudást, amikor a vízjárás miatt nincs rá szükség, de azonnal alkalmaznunk kell, amikor az élet úgy kívánja. Azt hiszem, erre jó példa volt az idei nyári Duna-völgyi védekezés. Nincs még egy igazgatóság az országban, aki 160 embert tudna kiállítani gyakorlatilag pillanatokon belül az ország túlsó végébe. A győri igazgató a védekezés kiértékelése kapcsán, majdnem meghatottam mondta, hogy amikor a védvonalon találkozott egy szolnoki munkatárssal, ugyanúgy tudott jelenteni, ugyanúgy ismerte a területet, mint a saját gátőre. Azt hiszem ennél nagyobb dicséret nem is nagyon kell. A védekezéssel kapcsolatos feladat a kockázati térképezés. Ebben semmi új nincs, a 80-as években ennek egy része el is készült az országban.

- A vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés év végéig végrehajtandó feladat, már évek óta küzdünk vele.

- Fontos feladatunk a belvízgazdálkodás. Direkt nem belvízvédekezést mondtam. Egyre többször beszélnek arról, hogy Magyarországról több víz folyik el, mint amennyi befolyik. A belvizes időszakban vissza kell tartani a vizet. Mi ezt most is gyakoroljuk. Ezt kell egy kicsit jobban átgondolni.

- Elérkeztem egy nagyon fontos ponthoz. Egy szó az, a pályázatok. Már az unióhoz való csatlakozás előtt sejtettük, hogy fejlesztésre csak akkor lesz mód, ha az uniós forrásokat be tudjuk kapcsolni. Az igazgatóság a zászlóvivő szerepét látja el. Kb. 16-17 projekttel tevékenykedik az igazgatóságunk: operatív, valamint nemzeti központi projekteknél vagyunk érdekelték. A következő pár évben ezen beruházásokon keresztül közel 70 milliárd forint vízgazdálkodási fejlesztés fog megvalósulni területünkön. Ennyi pénznek a hasznos, hatékony és értel-

dálkodási projektek keretében, ott ez lesz az igazán komplex projekt. Az, hogy mindezeket a feladatokat el tudjuk látni, minden kihívásnak meg tudunk felelni, jó szakmai színvonalú, felkészült szervezet szükséges, ami már most is megvan, de hogy még jobb legyen, szükséges egy humán erőforrás gazdálkodási terv elkészítése is. Ez azt takarja, hogy milyen képzettségekre van szüksége az itt dolgozóknak, és így a beiskolázás ne ad-hoc jellegű legyen. Értelmszerűen nagyon fontosnak tartom a team munkát, melyről mindenkinek van tapasztalata. A pályázatoknál ezt a team jellegű munkát erősíteni kell. Az mindig egy pluszt ad, ha különböző területen dolgozók fog össze. Az is természetes, hogy tevékenységünket a nyilvánosság figyelmébe kell hozni. Ezt is meg kell tanulnunk jól ellátni, eddig is jól tudtuk és a jövőben is ezt kell csinálni, csak kicsit jobban. Ezért fontos az információhordozók bővítése

Az adatgyűjtés mellett egy igazgatósági évkönyvet is el kell készítenünk, melyet minden évben frissíteni kell. Ez azért is fontos, mert nekünk be kell tudnunk bizonyítani, hogy a ránk bízott forrásokkal jól gazdálkodunk, azokat mire fordítjuk. Az szintén fontos, hogy a múltból se felejtszünk el. Itt ünnepeltük az igazgatóság 50 éves fennállását 6 éve, de a vízgazdálkodás nem csak erre a fél évszázadra tekint vissza, itt van az ország első szivattyútelepe, műzeumi jellegű műszaki létesítményeink vannak, pl.: mirhói szivattyútelep, ahol tavaly a kapacitásbővítést úgy hajtottuk végre, hogy egy 100 éves szivattyút újra üzembe helyeztünk. Nagyjából a legfontosabb feladatokat felsoroltam, ezeket természetesen egy ember nem tudja végrehajtani. Ezért hangsúlyoztam a csapatmunkát, én is ebben a csapatban dolgozom. Ezeket a feladatokat együtt kell megvalósítanunk.

Munkatársaink érdeklődve hallgatták igazgatónk értékelését

mes elköltése nagy felelősséget jelent számunkra. Az más kérdés, hogy a megvalósult létesítményekre fenntartási kötelezettség is terhel minket, melynek forrása még nincs köbe véve, ezért vannak még megoldandó feladatok. Ezen fejlesztések révén - a már létező Tiszarófi mellett - megépülő Nagykunsági és Tiszasülyi tározóval közel fél milliárd m³ árvízi kapacitás létesül a Közép-Tiszán, ami a védekezési tevékenységünket és lehetőségünket is jelentősen befolyásolja. A pályázatokból egyet emelnék ki: a Komplex Tisza-tó projektet. A komplex jellegű fogja ez a projekt kicsit túlmutat önmagán, ami megvalósul a komplex vízgaz-

Eljutottunk oda, amiről nehéz beszélni, hogy a feltételek hogyan teszik lehetővé ezek megvalósítását. Ezekről nem tudok sok jót mondani. A költségvetés lehetőségei elég korlátozottak. Ez különösen fontossá teszi a már említett költség-hatékony, takarékos, szigorú tervezésen és beszámoltatáson alapuló rendszert. Amit meg tudunk spórolni az üzemelésen, azt tudjuk a fenntartásra fordítani. A létesítmények itt vannak, azok állandó törődést igényelnek. Működési területünk az országnak alig 8 %-a, viszont a tényleges vízgazdálkodást szolgáló létesítmények ötöde, hatoda található területünkön. Emiatt is mi vagyunk az ország legnagyobb létszám-

mű igazgatósága, és ezt a létszámot éppen a területi jelenlét fontossága miatt meg kellene őriznünk. Az igazgatósági tervezésben továbbra is prioritást fog élvezni a személyi juttatások biztosítása, de a jövőbe nem látok.

... A jövő évi tervekről, ahogy senki az országban, meg mi sem tudunk számokat. Az

nyilvánvaló, hogy forrásaink tovább szűkülnek. Ahogy Varga úr mondta, ez egy átlagos év volt: jobb, mint az előző, de rosszabb, mint a jövő évi. Úgy tűnik ez a megállapítás most is igaz. Szóval semmi jóra ne számítsunk, legfeljebb kellemesen meg fogunk lepődni. Én azt tudom ígérni, hogy az igazgatóság vezetője a

jövőben is mindent meg fog tenni, hogy a válság hatásait minél kevésbé érezzék meg, azt azonban látni kell, hogy a lehetőségeink nálunk is korlátozottak. Én büszke vagyok azért, hogy ezen igazgatóság vezetője lehetek, és ebben a büszkeségben úgy gondolom, mindannyiunk munkája benne van.”

Vízkonferencia Németországban

Helyszín: Deggendorf, Németország, időpont: 2009. július 22-24., résztvevők: Horváth Béla műszaki igazgatóhelyettes, Gulyás Dorottya ügyintéző-titkárnő.

A Vízgazdálkodási Igazgatóság Bajorországban regionális vízkonferenciát szervezett. A konferencia célja az volt, hogy a helyi döntéshozókat a helyi vonatkozású, aktuális vízgazdálkodási témákról tájékoztassák, hogy érzékennyé tegyék őket a téma iránt, illetve célja még a témában megvalósuló párbeszéd és tapasztalatcsere ösztönzése. A deggendorfi Vízkonferencia súlyponti témájának az árvízvédelmet jelölték meg. A konferenciára 2009. július 22-én indultunk. Másnap reggel, 2009. július 23-án, csütörtökön az aktuális árvízvédelmi intézkedések megtekintésére került sor a Duna mentén: Deggendorf, Bogen, és Straubing városokban, valamint a hullámtér projekt keretében megvalósult intézkedések is bemutatásra kerültek. A bejárásón Karl-Heinz Ebner úr volt az útitársunk. Első állomásunk az Isar folyónál volt. Az Isar torkolatát nem tudtuk megtekinteni, mivel nagyon nagy sár borította azt a részt és gépkocsival nem tudtuk volna megközelíteni. Az Isar folyó utolsó 8 km-re a betorkolásig nincs még kiépítve. Az folyó medrének stabilizálásához a következő eljárást folytatják: üledéket, kavicsot – melyet a Dunából nyernek – visszaszórják/visszahordják az Isarba, hogy ennek segítségével stabilizálják a folyó medrét. Ez a kavics sajnos visszakerül a Dunába az idők folyamán, de ezzel is „időt nyernek”, amíg a koncepció el nem készül. Található itt egy természetvédelmi információs épület (Infohaus Isarmündung), ahol vízgazdálkodási épületek, filmvetítések, állandó kiállítások, szemléltető anyagok, oktató és konferencia termek tekinthetők meg. Az állandó kiállítás szemléletesen mutatja be a folyó menti természetes élővilágot. Ez NATURA 2000-es, madárvédelmi, nemzetközi természetvédelmi terület, egyszóval minden, ami a természetvédelem szempontjából lehetséges, itt megtalálható. Főleg a talajvízvédelem nagyon fontos Bajorországban, mivel itt az ivóvíz 95 %-a a talajvízből származik. Hasonló a helyzet a műtrágyázásnál: rendelet van életben, mely minden műtrágyázásra vonatkozó dolgot szabályoz, pl.: télen nem lehet rászórni/kiszórni a zárt hótakaróra. Fő: a talajvíz és a felszíni víz védelme. Műtrágya alkalmazása során csak a szükséges mennyiséget lehet használni, nem lehet túltrágyázás. Utunk folytatása során megtekintünk Plattring települést, melynek kb. 15.000 fő lakossága van. Minden fajta vízkivételt jelenteni kell: a felszíni vizekből, illetve a kutakból történő vízkivételt is. Ennek oka, hogy az áttekintést szeretnék megtartani a talajvízvédelem miatt. Utunk során elmentünk a Duna fógát mellett. Következő állomásunk Pfelling városa

volt. Megtekintettünk egy támfalat, melynek megépítésénél mindenféle szempontt figyelembe vettek: biztosítani kellett a kilátást a folyóra, a futónövényeket ültettek mellé, mely majd idővel be fogja borítani a falat. Ebéd után megtekintettük a Bogen hegy tetején található kegytemplomot, mely egy nagyon ismert és keresett zárandokhely. Következő állomásunk Bogen városa volt, ahol megszemléltük a gáta-

Megfigyelhető, hogy az időjárás viszonyok pillanatok alatt megváltoznak, az elmúlt időszakban, (mint például 2009. július 23-án este) pl. Deggendorfban volt ítéletidő. A 10 legmelegebb évből az utolsó 8 most volt. Az utolsó 100 évben a hőmérséklet dupla olyan gyorsan növekedett. A gleccserek olvadnak, érzékenyen reagálnak erre a gyors felmelegedésre. Bajorország, együttműködve Baden-Württemberggel felül-

Bogeni gát

kat. A bogeni gátakba résfalat injektáltak. A gátakba rejtett burkolatot építettek vízpépítési kövekből. Következő állomásunk Straubing városa volt, melyet a hatalmas felhőszakadás miatt csak a kocsiból szemléltünk meg. Ebner úr beszámolt az Allachbach (Allach patak) árvízvédelmi intézményekkel, létesítményekkel való ellátásáról. A patakot természet-közelivé tették, ügyelnek rá, hogy a saját árvize ne akadályozza annak lefolyását. A patak bal oldalán található egy kerékpárút, jobb partját pedig egy kőfal, kőpillér védi. Ezt követően megtekintettünk egy nagyon modern fából és kis kavicsokból, kövekből épített támfalat, amely 2008-ban készült el és acél szádlemez borítja a belsejét.

Időpont: 2009. július 24., helyszín: Deggendorf, Stadthotel Deggendorf, program: vízkonferencia

Üdvözlő szavak hangzottak el Michael Kühlberger és Christian Bernreiter uraktól. Külön köszöntöttek minket, mint a magyarországi képviselőket. A köszöntőben elhangzottak, hogy 2002-ben az árvíz idején hetekig csak a katasztrófa mellett éltek. Straubingban különösen nehéz helyzet állt fenn. Több milliós kár keletkezett. Elmondták, hogy nagyon nagy örömeikre szolgál, hogy ilyen sokan eljöttek erre a konferenciára és képviselik a vízügyet.

Markus Söder, Bajorország, Környezetvédelmi és Egészségügyi Minisztérium – Vízgazdálkodási jövőtémák Bajorországban és a régióban

vizsgálja az időjárás kihatásait az árvizekre. Nyárra hőséggel kell szembenéznünk, télen pedig eső formájában lesz csapadék. Nyaranta 10 %-kal lesz kevesebb a csapadék. Megfigyelhető és egyre gyakrabban van rá példa, hogy rövid idő alatt – néhány óra alatt – akár 20 °C-kal is leesik a hőmérséklet. Fontos kérdés, hogy mennyire vagyunk képesek alkalmas stratégiát kialakítani, hogy szembe tudjunk nézni ezekkel a problémákkal. Bajorország jól áll ezen kérdés tekintetében. Az árterek meghatározása nagyon fontos feladat. 7 poldert (árvízi tározót) terveznek Bajorországban. Ezekkel a legsúlyosabb helyzetekben a felületeket el lehet árasztani a legszigorúbb ellenőrzés mellett. Az Isar torkolatánál lenne a 2. polder. Ez a legkisebb lenne. Árvízterületeket jelölnek ki, és ezeket igyekeznek távol tartani az épületektől. A 2002. évi árvíz után szigorú szabályozást hoztak létre a hullámterek kijelölésével kapcsolatban. A kritikus helyekre – bár nagy a kísértés, hogy építkezzenek rá – nem megengedett az építkezés. Ezekben a területeken a bekövetkező káresemény esetén nincsen kártérítés. Az 1999-es Duna-menti nagy árvíz után is volt ez ügyben 2 nagy per.

Dr. Peter Rutschmann, München-Régióli túli árvízvédelem

Mindenki tudja, hogy Deggendorfban minél közelebb vagyunk a folyóhoz, annál közelebb vagyunk az árvízhez, és védekezniük kell elene. Rutschmann úr a Duna-menti árvízvéde-

lemről beszélt. Az árvizek természeti jelenségek, mindig is voltak és a jövőben is számítanunk kell rá. Nagyobb visszatartási lehetőségeket figyeltek meg a Duna mellett. Az utóbbi években sűrűsödnek az árvizek. Az utolsó 10 évben 3 nagy árvíz volt: 1999-ben, 2002-ben és 2007-ben. Ezek nyári árvizek voltak és a nedves légtömegek miatt keletkeztek. Nagyon nagy jelentőséggel bírnak a vízvisszatartó területek, a műszaki árvízvédelem a városokban, községekben (itt a gátakról van szó, az újakról, amelyek hozzá lettek építve a régebbiekhez). Az emberek egyre közelebb építkeztek a vizekhez, a vízvisszatartó területek jó része elveszett. A vízvisszatartó területek elvesztésének jelentős hatásai vannak. Mellékágakat, árapasztó csatornákat hoznak létre. A mellékágaknak nagy a jelentősége az árvízvédelem szempontjából.

Gabriele Merz, Bajorország, Országos Környezetvédelmi Hivatal Európai Közösség – Árvízvesztési menedzsment irányelv

Merz asszony megemlítette a 2020-as árvízvédelmi programot. Bajorországot az árvizek mindig érintették. A '90-es években a Rajnai nagy árvizekkel kezdődtek. A felső területeken meghozott intézkedések nem lehetnek veszélyesek az alsóbb területeken élőknek. A 100 éves árvízvesztési alapul és erre irányulnak az árvízvédelmi létesítmények. Tökéletes védelem nincs az árvizek ellen. Fel kell készülni arra is, hogy mi van akkor, ha az árvíz

átlép ezeken a létesítményeken. Árvízvesztési térképeket hoznak létre. Ilyet minden folyószakaszra kell készíteni.

A nagyvízi meder kijelölése náluk is ugyanolyan nehézkes, mint nálunk. Nagy ellenállásba ütközik. Sokan már a megjelölést is veszélynek tartják.

Karl-Heinz Ebner – Árvízvédelmi koncepció Straubing – Vilshofen – Hullámtérmenedzsment

Szemléltetés következett, melyben bemutatásra került, hogy milyen volt 1930-ban – amikor elkezdték a védekezés – és 1999-ben a Duna melletti vidék. Minden beavatkozást természetvédelmi intézkedésekkel összhangban kell megvalósítani a természetes élettér biztosítása érdekében. A Duna Hatósággal egyeztetendők a kiegyenlítési intézkedések. 2008-tól vannak kukoricatermesztési tilalmak. Nyáron tervezik meg a fák kivágását és télen látják neki a fák kivágásának.

Helmut Haas – Hullámtér tisztítás jogi kérdései

Amennyire lehetséges, el kell távolítani a zavaró növényzetet, és a zavaró mezőgazdasági tevékenységet is be kell szüntetni. A kukoricatermesztés megtiltását nem volt könnyű végrehajtani, és végül is az a megoldás született, hogy csak olyan mezőgazdasági tevékenység engedhető meg, ami nem zavarja az árvízvédelmet. 2007. áprilisában vezették be Straubing környékén: a mezőgazdaság korlátozására került sor: kukoricát nem lehet termeszteni. Bírósági döntések igazolták a hatósági döntéseket. Bírósági döntés erősítette

meg a rendeletet. A kiegyenlítési koncepciót elismerték jogilag és elfogadták, hogy a Duna közelében tilos a kukoricatermesztés.

Michael Kühlberger – Öberauer Schleife polder

A polder olyan terület, amelyet eláraszthat a víz, és az árvíz idején célzottan el lehet árasztani, hogy megvédjük értékeinket, objektumainkat. Megkeresték, hogy hol lehet ilyen polderket létrehozni. A polderbe be lehet vezetni és ki lehet onnan vezetni a vizet. Kicsi a helyigénye és nagy víztömeg helyezhető el itt.

Ullrich Drost, Bajorország, Környezetvédelmi és Egészségügyi Minisztérium – Építkezés az árterületeken

Az árvízvédelmi területen építkezni tilos, de ott, amit nem érint annyira az árvíz, ott lehet.

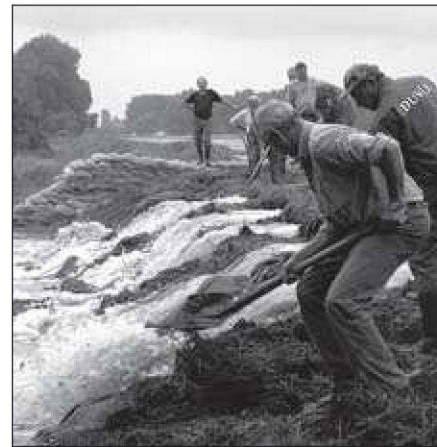
A 2005. májusi Elbán levonult árvíz után a törvényhozók nagyon szigorú szabályozást hoztak létre. Az első építési tilalom 1963-ban született. Ez egyben megengedő is volt. Ha van lehetőség a fejlődésre, lehetőség szerint ne arra építkezzenek. Az emberek életét és egészségét is szem előtt kell tartani. A térséget területrendezés szempontjából felmérték már. Az egyedi építkezések megvalósítását az árterületeken mindig egyedi esetenként döntenek el. Egyedi engedélyt ma csak közérdekből lehetséges, de pótlási kötelezettség áll fenn. (ha az egyedi építkezés a közjó érdekében történik, akkor engedhető, de tekintettel kell lenni a kiegyenlítő intézkedésekre). Vannak kényszerű árterületek, amelyeket még nem mértek fel.

Gulyás Dorottya

Árvíz elleni védekezés a nyár közepén

A nyár kellős közepén sok csapadék hullott az ország szinte teljes területén – a nyaralók bosszúságára, a gazdák nagy örömére. Már nem győztük írni a jelentéseket az aszály helyzetről itt az Alföldön, amikor beindult az égi áldás. Tisza folyónk üres mederrel várta a csapadékot és szállíthatta tovább a vízhiányos területekre. Viszont a Duna vízgyűjtőjén már kevésbé volt őszinte az emberek öröme, amikor az átlagos csapadék többszörösét kapták a folyók és mellékágai. Nem lesz ennek jó vége! Így is történt. A Duna vízgyűjtőjén megindult az árhullám. Hamarosan meg is érkeztek igazgatóságunkhoz az első telefonok és e-mailek, hogy ember kell a gátra! Vezetőségünk nem habozva 50 főt állított teljes készenlétebe és indulásra készen várták a menetparancsot,

amit június 25-én délben meg is adtak. Teljes „fegyverzetben” röpké 2 óra alatt az első csapat meg is érkezett Győrbe. Mint kiderült, oly nagy vizet vártak, hogy már estére szolgálatba kellett lépni a védelmi szakaszokon. Kollégáink egy részének nem volt ismeretlen a terep, néhányan, akik most először jártak idegen honban, félénken, de annál nagyobb tetterekességgel álltak a feladat elé. Közben a védelemvezetőnél megállás nélkül csörgött a telefon, hogy újabb emberek érkeznek az ÉDUKÖVIZIG működési területére. Igazgatóságunk szinte minden egységétől és osztályáról érkeztek kollégák a helyszínre. A csapadék kisebb szünetekkel, majd nagyobb intenzitással esett a Duna vízgyűjtő területére, és vízállás-rekordokat döntögetve értek el a folyók Magyarországi területére. 2009. június 26-án este 6 órára már 108 fővel voltunk jelen a Duna, valamint a Lajta árvízvédelmi töltésin. De ez még mindig nem volt elég. Megérkezett a segítség a vízhozam-mérők személyében is, akik szintén teljes „menetfelszereléssel” láttak neki – mint utólag kiderült a nem kis kalandokkal járó – vízhozam-mérési feladatainknak. A háborgó Dunán, Lajtán, Rábán a csapadékok és a szomszédos ország jóvoltából több árhullám indult el és érte egymást utol. Ennek következtében további „legényekre” volt szükség a gátakon. A KÖTI-KÖVIZIG-től június 29-én 23 fő és június 30-án 44 fő érkezett az ÉDUKÖVIZIG-hez. Ekkorra már 160 fővel voltunk jelen az árvízvédelmi töltéseken és teljesítettünk felváltva éjjel-nappal szolgálatot az alábbi árvízvédelmi szakaszokon: 01.03. Vének-dunaremetei, 01.05. Vének-dunaszentpáli, 01.06. Lajta-menti, 01.08.

Tározó megnyitása a Lajta mellett

Győr-árpási, 01.09. Árpás-répcseszemerei, 01.10. Répcelak-sárvári, 01.11. Győr-koroncói, 01.12. Koroncó-mórichidai, 01.13. Mórichida-sárvári. Logisztikailag és adminisztratív szempontból sem volt könnyű feladatuk kollégáinknak. A folyamatos és állandó változások, hiányos információkból éjszakába nyúlóan, de mégis sikerült megoldani a feladatokat és a lehetőségekhez, adottságokhoz képest teljesíteni az elvárásokat. Kint a területeken kollégáink egy részének az egyre szaporodó jelenségekkel kellett megbarátkozniuk és fokozott figyelemmel kísérniük. A „kezdő” és kevés tapasztalattal bíró kollégák néha helytelenül csapkodták a buzgókat, de később a helyi védelemvezetéssel tapasztalatokat szereztek a jelenségek kezeléséről, a védekezési beavatko-

Ebből lesz buzgár?!

zásokról. De nem mindenhol volt ilyen nyugodt a helyzet. A Lajtán elengedhetetlenné vált a szükségétározó megnyitása Mosonmagyaróvár felett. Kézi erővel, a magassági hiányos szakaszon a töltéstestben vízávezető vápákat készítettek, amely a vízáram segítségével továbbfejlesztődött, így az előtér már szabályozott formában történhetett. Ahol magasságihiányos szakaszok voltak, több ezer homokzsákkal megerősítették és figyelő szolgálattal vigyázták a gátakat. Győr belvárosában, a Mosoni-

Duna szakaszán épületeket is elöntött a víz, illetve utak, hidak váltak járhatatlanná. A folyó lassú apadását követően újbóli áradása kezdődött a halmozódó árhullámoknak köszönhetően, illetve a folyó alsó szakaszán a visszaduzzasztás hatására. De egy hét után a csapadék utánpótlás megszűnni látszott, és megindult az apadás. Az első csapat július 3-án indulhatott haza, az utolsó embereink is megérkeztek július 4-én. Ez az árvíz sem múlt el rekordok nélkül, és ennek mi is részesei voltunk. Ismét

helyt álltunk, munkánk és erőfeszítéseink nem voltak hiába valók. Mint ahogy a Duna gyermeke a Tisza, elválaszthatatlanok és szorosan kapcsolódnak és hatnak egymásra, úgy a VIZIG-ek is csak közös összefogással, együttműködéssel védekezhetnek hatékonyan a folyókon érkező árhullámok ellen. Tapasztalatokkal, új barátokkal, kapcsolatokkal gazdagodva térhettünk haza a békés és jól ismert szőke Tisza mellé.

Kéri Brigitta

A vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés aktualitásai

A Víz Keretirányelv hazai bevezetésében az igazgatóság 2004. évtől folyamatosan vesz részt. A központi tervezőkkel közösen végézzük a tervezési és koordinációs feladatokat. A tervezés nagyon összetett sokszereplős, széleskörű ismereteket igényel, ezért jelentős erőforrásokat mozgósít igazgatóságunk az előírt feladatok ellátása érdekében. A legfontosabb közeli jövő feladata az országos vízgyűjtő-gazdálkodási terv (2009. december 22.) és az európai unió számára történő jelentés elkészítése (2010. március 22.). Az igazgatóság is e feladatok teljesülésének rendeli alá magát. A közel múltban elvégzett feladatokról a következőkben adunk tájékoztatást: a KÖ-TI-KÖVIZIG a vízgyűjtő-gazdálkodás tervezési feladatai körében elkészítette a tervezési alegységek (4 db) és a települések (104 db) jelentős vízgazdálkodási problémáit (kül- és belterület) bemutató dokumentációit. Ezek az anyagok az igazgatóság honlapján olvashatók, illetve a települések esetében 2009 februárjában véleményezésre megküldésre kerültek. Célunk volt a települések vezetőinek széleskörű tájékoztatása a településeken feltárt vízgazdálkodási problémákról, és felkészülési lehetőség biztosítása a társadalmi számú biztosított fórumok konzultációira. Az anyagokban bemutatásra kerültek a vízgyűjtőkön a vízgazdálkodást jelentősen befolyásoló tényezők és a változást létrehozó ok-okozati viszonyok. A tervezési folyamat következő lépése a lehetséges intézkedési program összeállítása volt, amit önkormányzatoknak szintén eljuttattunk véleményezésre. Ebben az anyagban mutattuk be a kijelölt víztesteket, azok kémiai, biológiai és hidromorfológiai minőségét, illetve részleteiben a vízgyűjtőre vonatkozóan a - kijelölt víztestek leképeződéseként - a releváns intézkedések tervezetét és a célkitűzéseket. A tervezés széleskörű megismertetésének elősegítésére elkészítettük a tervezési alegységek konzultációs anyagait, melyek a víztestek környezeti célkitűzéseit, lehetséges intézkedéseit és a derogációit határozza meg. A konzultációs anyag véleményezési időszakában a területi fórumokat megelőzően nyitó sajtótájékoztatót tartottunk 2009. június 29-én. A tervezési alegységeinket érintő területi fórumok az alábbiak szerint alakultak ez évben: július 06. Nagykovács: 2-12 Nagykovácsi-homokhátság alegység, július 20. Heves: 2-9 Hevesi sík alegység, július 23. Kisújszállás: 2-18 Nagykovács alegység, július 27. Hatvan: 2-10 Zagyva alegység. A fórumokkal kapcsolatban szervezési feladatokat a Csemete és a Nimfea Természetvédelmi és Kör-

nyezetvédelmi Egyesületek civil szervezői látták el szoros együttműködésben az igazgatósággal. A területi fórum résztvevői között az illetékes önkormányzatok, civil szervezetek, vízhasználók, vízgazdálkodási társulatok, agrárgazdálkodók, környezet-és természetvédelem képviselői voltak jelen. A fórumon megjelentek részéről a tervezett intézkedésekkel kapcsolatban egyetértés fogalmazódott meg, így azok eredményesen záródtak. A Víz Keretirányelv elvrendszerével ellentétes akarat, vagy vélemény nem volt. A megfogalmazott célkitűzések és a megjelölt út tehát jó, a társadalom egyetértett, vagy elfogadta a tervezett intézkedéseket. A területi fórumokon felvetődtek a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek keretét jelentősen túllépő hangsúlyosabb kérdések is, így a Duna-Tisza csatorna, a csongrádi vízlépcső megépítése, valamint a Jászágó-főcsatorna meghosszabbítása is. Igényként fogalmazódott meg a jól megtervezett használt vizek helybetartásának igénye, a szűrőmezők kialakítása és a belvizek visszatartása és hasznosítása. Ez különösen a vízhiányos területek víz-

fontosabb intézkedések a területi agrár, a vízfolyások árterére vagy hullámterére, az állóvizeket övező növényzónákra, továbbá a vízfolyások és állóvizek medrére és a kommunális szennyvízelhelyezésre vonatkozik. Fontos még megemlíteni az ivóvízellátás minőségét és biztonságát javító intézkedéseket, és a belterületi csapadékvíz-elvezetést és elhelyezését célzó intézkedéseket. Továbbra is fontosnak tartjuk, hogy a végleges tervek elfogadása előtt vagy azzal megegyező időszakban legyen lehetőség a megyék és a régiók szintjén is a terveket megismerni. Legyen lehetőség a távlatokban a vízgazdálkodást érintő projektek tervezése során a vízgyűjtő-gazdálkodási terveket figyelembe venni és azt a tervekbe beépíteni. Javaslatunkra ezért az intézkedések megyei és régiós bontásban is kimutatásra kerülnek, így lesz lehetőség egy-egy térség, vagy vízgyűjtőterület alaposabb elemzésére, illetve a valós, feltárt problémák intézkedési tervszintű kezelésére is. A véleményezési időszakokkal párhuzamosan elkezdődnek az uniós tematikus fórumok, melyeken egy-egy a víz-

A fórum résztvevői

gazdálkodásának javításánál volt hangsúlyos. Országos szinten a résztvevők száma 1546 fő volt 906 szervezet képviselőjében. A fórumok alkalmával 2278 db vélemény fogalmazódott meg. A fórumokról készített emlékeztetőt a www.vizeink.hu oldalon, a dokumentumtár/dokumentumok/fórumok emlékeztetői menüpont alatt lehet megtekinteni. A társadalmi fórumok lezárása után rohammunkával készülnek az alegységek és részvízgyűjtők kéziratos tervei, melyeket 2009. szeptember 15-ig a www.vizeink.hu honlapon olvashatók lesznek, ezeket eddig az időpontig lehet véleményezni. Az alegységtervekben említett leg-

gyűjtő-gazdálkodási tervezésben érintett téma, probléma kerül bemutatásra. Országos szinten: államigazgatás-önkormányzatok, termálvíz hasznosítás, természetvédelem, mezőgazdálkodás, halászat-horgászat-rekreáció, intézményfejlesztés-finanszírozás téma köré csoportosul. Területi szinten: részvízgyűjtőként 1-1 fórum (Balaton, Duna, Dráva, Tisza), Tisza-tó, Körösök és TIKEVIR a működési területünket érintő témák. Területünkön 3 fórumot tartanak. A tematikus fórumok időpontjairól a www.vizeink.hu oldalról lehet tájékozódni. A tervezők a terveket 2009. október 15-ig véglegesítik a társadalmi konzultációkon

felvetődött érdemi észrevételek alapján. A tárcaközi egyeztetések hivatalos szakasza október 15-ét követően fog megkezdődni. A Környezetvédelmi és Vízügyi miniszter 5/2009. (IV. 14.) KvVM rendelete alapján a vízgazdálkodás részterületeit érintő vízyűjtő-gazdálkodási tervezés szakmai és tudományos megalapozottsága, valamint a társadalmi részvétel biztosítása érdekében a Tisza részvízyűjtőjére Részvízyűjtő Vízgazdálkodási Tanácsot (RVT) hoztunk létre. Megalakulásának időpontja 2009. június 29-e volt, a tagok száma 23 fő. Feladata a részvízyűjtő tervek véleményezése. A RVT tevékenységét önállóan, a regionális területfejlesztési tanáccsal összehangol-

tan végzi. A Vízyűjtő-gazdálkodási terv jóváhagyásának folyamatába illeszkedik még a Területi Vízgazdálkodási Tanács mellett működő Vízyűjtő-gazdálkodási Tervezési Bizottság is. A Vízyűjtő-gazdálkodási Tervezési Bizottság 2009. február 25-én 15 fő részvételével megalakult. Feladata, hogy véleményezze a vizek jó állapotának eléréséhez szükséges intézkedések sorrendjét, illetve állásfoglalást adjon a tervezési alegységek terveiről. Mind a bizottság, mind pedig a tanács munkaterv és SZMSZ szerint működik, az említett rendeletben előírt delegált összetétellel. Igazgatóságunk a 4 tervezési alegység tervezésén felül még a Tisza Részvízyűjtő vízyűjtő-gazdálkodási ter-

vezését is koordinálja (21 tervezési alegység), ezért 2007. május 24-én létrehozta a Tisza Részvízyűjtő Programtanácsot, ami az érintett szervezetekkel azóta is aktívan működik. A Programtanács 7 vízügyi igazgatósággal, 5 környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőséggel és 6 nemzeti park igazgatósággal tartja a kapcsolatot. Az Országos Vízyűjtő-gazdálkodási Tervvel kapcsolatos állásfoglalások megfogalmazására az Országos Vízyűjtő-gazdálkodási Tanács jogosult, mely 2009. május 19-én alakult meg. A tanácsok a tervek véleményezésére a 2009. szeptember második felében kezdik meg a munkájukat.

Kruszlícz Krisztina, Háfra Mátyás

Állami beruházások népszerűsítése:

Körös-éri belvív-főcsatorna fejlesztése

2009. augusztus 11-én dr. Ujhelyi István, a Miniszterelnöki Hivatal államtitkára Nagykovácsra látogatott, ahol sajtótájékoztatót tartott és Steiner Pállal, a Közép-magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács elnökével megtekintette az Európai Unió és a magyar állam társfinanszírozásával megvalósuló Körös-éri belvív-főcsatorna mederfejlesztési és rekonstrukciós

projekt munkálatait. Az eseményen részt vett Lovas Attila, a KÖTI-KÖVIZIG igazgatója és Kustár Tamás Nagykovács alpolgármestere. Kapacitásnövelés, rehabilitáció, értékeremtés és költségtakarékosság – címszavakban így foglalta össze Ujhelyi István államtitkár úr a Körös-ér mentén elindult belvív-főcsatorna munkálatainak főbb célkitűzéseit. A Nagykovács,

Jászkarajenőt, Kocsért és Tiszajenőt érintő, közel 1 milliárd forint összköltségű beruházás az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával valósulhat meg. „A beruházás, amelynek eredményeként megnő a hozzáférhető vízkészlet, elősegíti a talajvízpótlást és a felszíni vízkészletek kiegyensúlyozását, valamint a mikro-agrokultúra megerősödéséhez is hozzájárul” – hangsúlyozta a politikus. A közel 1 milliárd forint összköltségű beruházás eredményeként több mint 40 km csatornát újítanak fel, a vízviszartartásba bevonható csatornaszakasz hossza 0-ról 7700 méterre nő. A vízszállító képesség növelésével a belvízmentesítésbe bekapcsolható belterület aránya 32,7 százalékról 100 százalékra, nagysága 221 hektárról 677 hektárra nő. Az érintett terület rehabilitációjával mintegy 4 hektár rekreációs célra hasznosítható belterületi ingatlan jön létre. A fejlesztéseknek köszönhetően a későbbiekben Nagykovács és Kocsér csapadécsatorna hálózata is megépülhet, újabb, több mint 1 milliárd forintos uniós támogatással. A látogatáson résztvevők elégedetten nyugtázták, hogy az előzetes ütemtervnek megfelelően az építkezés jól halad, a város belterületén folyó munkálatok szeptember végére nagyrészt be is fejeződnek.

Szécsi Kata

Ujhelyi István államtitkár úr után a város vezetősége és a vízügyi szakma is szót kapott

Eredményes vízkutatás Mesterszálláson és Csépan

Az Észak-alföldi Régió Ivóvízminőség Javító Programja II. üteméhez kapcsolódóan vízbázis kutatást végeztetett a debreceni ÉARFÜ Kht. az igazgatóságunk területére eső Mesterszálláson és Csépan. Mindkét településen hasonló fúrás-mintavételi tevékenység zajlott le, a kiindulási helyzet azonban teljesen más volt. Mesterszálláson jelenleg két kútja van a vízműnek, mindkettő szerkezete korszerűtlen, részben ezért homokolásra hajlamosak, így a belőlük kitermelhető vízhozam is kicsi. Különböznek viszont vízminőségi téren: a 334,2 m-es vize arzénos, de határérték alatti mértékben bóros, a 455,5 m-es kút pedig erősen bóros, ugyanakkor alig van benne arzén. Az előbbieken kívül mindkét kút víz magas nátrium és metántartalmú, érthető tehát, hogy amikor lehetőségünk nyílt egyes helyeken vízkutatást javasolni, a mesterszállási vízműtelep volt az egyik célpontunk. 2008-ban a kivitelezéshez szükséges terv is elkészült, a benne szereplő műszaki javaslat pedig két lehetőséggel számolt: a 230 m-es mélység eléré-

sekor rétegróbat kell tartani a 175–225 m közötti homokrétegeknél. Amennyiben a vízhozam valamint a minőség jó, véglegesíteni kell a kutat, ellenkező esetben viszont 340 m-ig fúrunk tovább, és az előregedett 334,2 m-es kút rétegeire telepítik a 3. számú kutat. Végül ez utóbbi megoldás valósult meg, ugyanis a rétegróba vételezése csekély bór, de nagyon magas (160 µg/l) arzéntartalmat mutatott. A 343,45 m-es talpmélységű kút vízhozama 320 l/p lett (csak ekkora teljesítményű búvárszivattyút sikerült keríteni), a víz börtartalma határérték alatt maradt, az arzén mennyisége viszont magasabb lett a kelleténél (16 µg/l). A kis többlet a vastalanítás során eltűnik majd, így a hálózatba kerülő víz minősége sokat javul. Növekszik az ellátási biztonság is a korszerű alábóvíteses kavicsolt szűrős kút miatt, összességében tehát a mesterszállási kutatási tevékenység sikeresnek mondható. Csépan egészen más volt a kutatás kiindulópontja. Tudni kell, hogy a Tiszazugban (a Tiszainoka – Kungyalu vonal alatt) mindenhol

A kútátadás 320 l/p vízhozammal történt meg

vastag, kiváló vízáadó képességű és Duna homokból termelik ki az ivóvizet, de ennek minőségével komoly gond van. Lényegében minden mélységközben határérték feletti a

bór, néhány településen arzént is kimutattak, ezen kívül pedig a kalciummal magasabb az ammónia, a nátrium, a metángáz és az oldott anyag tartalom is. A minden településen kiépítendő drága kezelési technológia miatt a vízminőség-javító program tervezése során olyan döntés született, hogy Csépa község déli határában végzünk vizkutatást megfelelő oldott anyag tartalmú ivóvíz után. Az egykori ősvízrajzi folyamatokból következően ugyanis a jégkorszak idején lerakódott kavicsrétegek át jelentős mennyiségű, csekély oldott anyag tartalmú és hőfokú víz áramlik ide a mai Duna meder felől, ezért egyedül itt van esély arra, hogy a környékbeli vízművek számára elegendő hígítóvízhez jussunk a kezelési technológia olcsóbbá tételéhez. Az 500 m-es keresőfúrás és a geofizikai mérés elvégzése

után aztán meglepődve tapasztaltuk, hogy a rétegsor agyagosabb a vártnál, igaz, a több szintben is kimutatott közép- és durvaszemcsés homokok így is több nagy hozamú kút létesítését teszik lehetővé. A terv szerinti első rétegpórára 430 - 455 m között került sor, és a vegyelemzés eredménye nem is adott okot csalódásra: a bór és az arzén messze határérték alatt maradt, a nátrium 103 mg/l, a keménység 7,2 nkf., a vezetőképesség 553 $\mu\text{s}/\text{cm}$ volt. Ezek az értékek nem hogy a távolabbiaknál, hanem a kb. 3,5 km-re levő csépai vízműnél kimutatottaknál is lényegesen kedvezőbbek, így bizakodva tekintettünk a véglegesen kiképzett kút hozama és a vízminőség elé. Az 511,34 m mély kút rá is szolgált az előzetes bizalmunkra: -10 m-ről 1500 l/p volt a hozama, 24,8 °C volt a víz hő-

fok. (Ez ebből a mélységből alacsonynak számít, jó oldal irányú hidegvíz pótlásra utal.) Amikor a búvárszivattyút leállították 45 másodperc alatt a felszínre csobbant a víz, becslés szerint kb. 500 l/p mennyiségben (nyugalmi szint: +5,0 m). Az elvégzett vegyelemzés a következő eredményt hozta: arzén 3 mg/l, bór 0,26 mg/l, nátrium 124 mg/l, összes oldott anyag 592 mg/l, ammónia 2,3 mg/l, metángáz 4,5 l/m³.

Elmondható tehát, hogy a Csépa község déli külterületén elvégzett vizkutatás beváltotta reményeinket, ezen a helyen olyan nagy mennyiségű és jó vízminőségű vízkészlet áll rendelkezésre, mely teljes feltárás és vezetékrendszer kiépítés esetén képes megoldani Tiszazug vízminőségi problémáit.

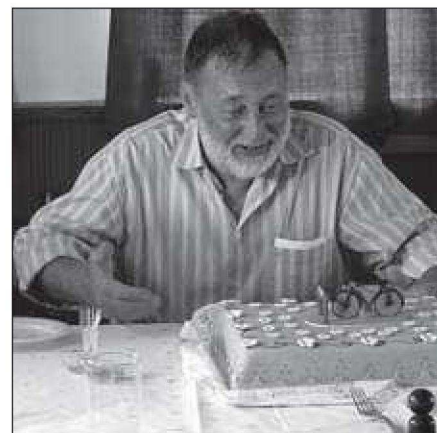
Barabás Imre

Barna meglepetésbulija

Kedves kollégánk, Szigligeti Barnabás hamarosan nyugdíjba vonul (lehet mire az a cikk megjelenik, már nyugdíjasként fogja olvasni), ezért gondoltuk, hogy a sok-sok munkát, áldozatkészséget, kifogyhatatlan energiáját egy kellemes nappal köszönjük meg és tesszük emlékeztetésé mindannyiunk számára. A szervezés nem volt zökkenőmentes, hiszen Barnuskánk már a madarakkal egy időben megérkezett az irodába és az utolsó között indult haza nap mint nap. Ezért kis csoportokba összetömörülve, nem túl feltűnően próbáltuk összeállítani a meglepetésnapot. Mint utólag kiderült szemfüles, rutinos öreg rókaként Barnus egyből kiszúrta ezeket a kis susmorgó csoportosulásokat. Próbáltuk elbizonytalanítani kisebb félrevezető mondatokkal. Reméljük, ezt utólag megbocsátja nekünk! A meglepetés napján nagy szervezések és széleskörű bevonások segítségével Kiskörére szállítottuk le az ünnepeltet.

A lelkes csapat kellő távolságból követve megérkezett a téli kikötőbe és elfoglalta a Tiszafüred nevű tanyahajót. Nagy igyekezetek között elkészítettük a villás reggelit és csendben vártuk az ünnepeltet, aki hamarosan meg is érkezett. Az

arcán nagy meglepetés és még nagyobb öröm tükröződött, amikor meglátta a szervezkedő csapatot. Megkönnyebbülten fellelegzett, hogy a hivatalos programnak vége és mégis csak jó lesz a nap!!! A köszöntés után elfogyasztottuk a reggeliből vált tízórait, majd rövid hajóútra indultunk, ami egy tiszteletbeli szilipelést is tartalmazott. A hajóútról visszatérve - amíg az ebéd készült - az időt kvíz játékkal folytattuk. A tudáspróba során kiderült, hogy a fiatal kollégáknak még sokat kell tanulniuk, az idősebbeknek viszont már valamelyest megkopott az emlékeztetük. Az eszmefuttatás képfelelő, majd kirakós játék követte, melyben mindenki gyermeki játékosággal vett részt. De a meglepetéseknek még nem volt vége. A jó szervezésnek köszönhetően beavatási szertartásra is sor került, amely az ifjú osztálytagok hivatalos vízes beiktatását jelentette. Miután mindenki megszáradt, addigra elkészült a fantasztikusan finom vadisznó pörkölt is, melyet a már nyugdíjas kollégáink főztek meg. Ha még valaki éhes maradt volna, jött a meglepetés desszert, mely mi más is lehetett volna, mint egy „kerékpáros” torta. A tározó körül megépült kerékpárutak örökre egy-

Az én művem!

beforrta Barna nevével, ezért a torta tetején marcipán kerékpár sorompóval tökéletes összhangot képzett. A meglepetés nap remekül sikerült, maga az ünnepelt sem gondolta, hogy az osztály még ennyi idő után is ilyen sok meglepetést okozhatott számára. A kollégánk arcán hol a meglepetés, hol a mosoly tűnt fel, amellyel mi is megnyugodhattunk, hogy sikerült örömet szerezni kedves Barnusunknak. **Kéri Brigitta**

„Békának sem örök a tó”

Ezzel a mottóval kaptunk a minap egy meghívót augusztus 28-ra, péntekre, amikor is késő délután ünnepeltük főnökünk, Varju Lajos névnapját és egyben búcsúztattuk, mint leköszönő szakaszmérnökünket más munkakörbe helyezése alkalmából. Az alábbi riport a nyugállományba vonuló szakaszmérnökség vezetővel készült.

- Mikor kerültél a szolnoki vízügyhöz és milyen munkakörben kezdted el dolgozni?

- Az igazgatósághoz egyetemi ösztöndíjszerződés kötött. Ennek alapján 1972 szeptemberében kezdtem dolgozni a Vízhasznosítási Osztályon. Első munkanapom a Kisköréi Vízlepcső és Öntözőrendszeri keretében épített Nk. IV. öntözőfűrt féműveinek, a Nagykunsági-főcsatorna első 18 km-nek és a Tiszafüredi Öntözőrendszer féműveinek őszi felülvizsgálatával telt. Első munkaköröm az öntözőüzemelési előadó elnevezést viselte.

- Mik voltak a főbb szakmai állomások, beosztások a pályafutásod alatt?

- A folytatás ugyanazon az osztályon öntözőfejlesztési csoportvezetőként folytatódott. Akkor építettük a Jászvágyi-főcsatorna úszós vízkivételét, az öntöző féművek kiépítése után is maradó tiszai úszós vízkivételeket, a mezőhéki, a tiszaföldvári, a kungyalui, a kisújszállási, a kerekdombi, az abádszalóki esőzető öntözőfűrtöket, a Jászvágyi I., II., III., X., a Nagykunsági I., III., IV., VII., XII. öntözőfűrtök műveit, a Nagykunsági-főcsatorna további szakaszait. Jó mélyvíz volt ez egy kezdőnek, ez marasztalt Szolnokon. Az osztályt érintő átszervezés hullámán kerültem a Szolnoki Szakaszmérnökség vízgazdálkodási csoportvezetői munkakörébe. Onnan a Vízgazdálkodási Osztály csoportvezetői, majd osztályvezetői beosztásba, végül 1987 májusában neveztek ki a Szolnoki Szakaszmérnökség vezetőjévé és egy 10 hónapos időszakot leszámítva voltam ebben a beosztásban ez év augusztus 31-ig. A szakaszmérnökség történetében örök rekordnak számítok, mert a korábbi szakaszmérnökök „kihordási ideje” átlagosan 2 év volt.

- Vissza tudsz emlékezni, hogy mikor szeretted meg igazán ezt a szakmát?

- A szakmára középiskolásként kezdtem felkészülni a 1962-ben indult középfokú vízügyi képzés keretében, amit a BME Építőmérnöki Karán folytattam. „Megereteni” ezért külön nem kellett, de az első évek feladatai meghatározóak voltak számomra, nem beszélve az ottani közösség megtartó erejéről.

- Közel 37 éves vízügyes pályafutásodból melyik szakmai sikerre vagy a legbüszkébb?

- Amire büszke lehetnék, az részben már az enyészett, ha az öntöző művek és az öntözési tevékenység mai állapotát nézzük. Tele van a határ olyan roncsokkal, aminek eredetét már csak néhányan ismerjük. Büszke vagyok arra, hogy az igazgatóság területét ismerem, mint a tenyeremet. Törekedtem arra, hogy a terület vízügyi történelmét megismerjem. A szakmában néhány új dolgot, építési anyagot, technológiát vezethettünk be és alkalmazkodni tudtunk munkánkban a környezet változó igényeihez. A mai vízügy sokkal nyitottabb, rugalmasabb szervezet, mint a pályafutásom

A leköszönő szakaszmérnök

eléjenek időszakában volt: sikerült elfelejteni és elfeledtetni a „vízügyi érdek” kifejezést. Sikerült a Szolnoki Szakaszmérnökség méltatlanul alulértékelt teljesítményét elismertetni és megtélelésben az egyik meghatározó alapegységé tenni. Természetesen a természeti csapások elleni védelem sikereire.

- *Köztudott rólad, hogy családcentrikus ember, büszke nagyapa vagy. Mesélnél a családdról néhány mondatban?*

- Az évek múlásával a szakmai tennivalók mellett a családi kötelezettségek is megnöttek. Mindkét fiam felsőfokú végzettséget szerzett, mindketten családot alapítottak. Az idősebb a gazdasági élet területén dolgozik, a fiatalabb az egyetemi oktatás és a jogi tudományos kutatás szolgálatába állt. Unokáim kislányok, szépek és okosak, ők az új reményeink és örömeink.

- *Tudjuk, hogy szabadidődben sokat szoktál olvasni, szereted a vízisportokat és te magad is rendszeresen kajakozol. De mivel töltöd még igazán szívesen a pihenés óráit?*

- Munkám és egyik hobbiom a vízhez köt, nagyobb távokat evezek egy évben, mint a gazdasági kényszerek miatt néhány hajónk futásteljesítménye. Szeretem a középmagas, sziklás hegyeket bejárni, a történelmi városokat megismerni, emellett a városban megtalálható kulturális eseményeket megtekinteni.

- *Banális a kérdés, de mivel fogsz majd foglalkozni a nyugdíjas napjaidban? Mire fogsz ezentúl fókuszálni elsősorban?*

- Megbízásom idejére még az új munkámra. Hogy utána mi lesz a fő tennivaló? Valószínű, hogy a reményeink szerint szaporodó család lát majd el szívesen végzett feladatokkal

P. Tóth Tibor

A KÖZPONT HÍREI

1. A Magyar Hidrológiai Társaság XXVII. Országos Vándorgyűlése ebben az évben az Eötvös József Főiskola Műszaki Fakultásán, Baján került megrendezésre. A tudományos konferenciát - 148 beküldött dolgozat ismeretével - 2009. július 1. és július 3. között tartották 375 regisztrált résztvevővel. Igazgatóságunkat a következő kollégák képviselték:

- Háfra Mátyás - Galicz Éva - Szedlák Gabriella - Pap Zsanett - Kruzslíc Krisztina: A vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés jelenlegi helyzete és kihívásai a KÖTI-KÖVIZIG területén,

- Dr. Teszárné dr. Nagy Mariann - Végvári Péter - dr. Zsuga Katalin - Aranyiné Rózsavári Anikó - dr. K. Szilágyi Enikő - Csépes Eduárd - Kovács Pál: A felszíni vizek monitorozásának eddigi tapasztalatai, javaslatok a jövőre vonatkozóan,

- Bódi Illés - Fehér Károly: KÖTI-KÖVIZIG Karcagi Szakaszmérnökségéhez tartozó Mirhói régi szivattyútelep I. számú főgépiének 2008. évi gépészeti felújítása és rendszerbe állítása,

- Szécsi Kata: A KÖTI-KÖVIZIG hazai és nemzetközi projektjeinek kommunikációja,

- Fejes Lőrinc: A Tiszaroffi árvízi szükségterelő makettjének elkészítése és felhasználása a lakosság és az érdeklődők tájékoztatása céljából. A beküldött dolgozatok megtalálhatók a Társaság honlapján (www.hidrologia.hu).

2. A 2009. szeptember 3-4-én megrendezésre kerülő MHT XVI. Ifjúsági Napok helyszíne szintén az Eötvös József Főiskola Műszaki és Gazdálkodási Fakultásán (Baja) volt. A 35 beküldött dolgozat ismertetésére, megvitatására két szekció keretében került sor: 1. szekció Vízgazdálkodás és környezetvédelem, 2. szekció Hidraulikai modellezés - esszémányok (szekcióelnökök dr. Kovács Sándor és Sziebert János). Igazgatóságunkat a következő kollégák képviselték:

- Ficzere András: Tisza folyó Kisköre-Szolnok közötti hullámtérének erdősültségi változása,

- Tóth Ildikó: Vízminőségi komponensek modellezése a Tisza Kisköre - Csongrád közötti szakaszán,

- Horváth Lajos: A Zagyva-Tarna vízfolyásrendszer árvízi lefolyási sajátosságának vizsgálata. A beküldött dolgozatok anyaga felkerült a Társaság honlapjára (www.hidrologia.hu).

3. Igazgatóságunknál végbement szervezeti átalakulások következtében a következő személyi változások történtek: Horváth Béla műszaki igazgatóhelyettes, Békési István vízrendezési és mezőgazdasági vízszolgáltatási osztályvezető, dr. Kovács Sándor hidrológiai és modellezési osztályvezető, Fehér Károly szolgálatvezető helyettes (MBSZ), Fodor József informatikai rendszergazda, Háfra Mátyás vízgyűjtő-gazdálkodási osztályvezető, Németh Miklós szolnoki

Résztvevők a vízpótló- és elosztó művek őszi felülvizsgálatának közös rendezvényén

szmg.-vezető, Váriné Szöllösi Irén hidrológiai és modellezési osztályvezető-helyettes, Békésy Judit munkaügyi csoportvezető (IGO), Horváth Lajos vízgazdálkodási csoportvezető (Szolnoki Szm.) , Ónodi Tibor modellezési csoportvezető (HMO), Sólyom Péter vízrendezési és társulati csoportvezető (VMVO), Szedlák Gabriella vízgyűjtő-gazdálkodási csoportvezető (VGO), Tóth Ildikó hidrológiai csoportvezető (HMO), Tóth Zoltán folyógazdálkodási csoportvezető (ÁFO), Varju Lajos projekt menedzser.

4. Az MHT 2009. évi társasági elismerésekre vonatkozó elnökségi határozata szerint Lovas Attila igazgató úr Pro Aqua emlékérmel vehetett át dr. Ijjas Istvántól, a Társaság elnökétől. A további kitüntetettek névsora és az ünnepségen készült fotók megtekinthetők a Társaság honlapján (www.hidrologia.hu).

5. Lezárult a KÖTI-KÖVIZIG kezelésében lévő vízpótló- és elosztó művek, kettősműködésű csatornák üzem közbeni felülvizsgálata. Az őszi bejárás programja a következő volt:

- szeptember 1.: Karcagi Szm. Nk. III-2. öntözőfürt kizárólagos létesítményeinek,

- szeptember 3.: Szolnoki Szm. Jászsági öntözőrendszer kizárólagos létesítményeinek,

- szeptember 8.: Kiskörei Szm. Jászsági- és nagykunsági öntözőrendszer kizárólagos létesítményeinek,

- szeptember 10.: Mezőtúri Szm. Nagykunsági öntözőrendszer kizárólagos létesítményeinek felülvizsgálata.

A közös rendezvényre a Kiskörei Szm. épületében került sor, ahol a szakaszmérnökségek képviselőin kívül Iványi Krisztina személyében képviseltette magát a VKKI, Gugolya Imre személyében pedig a JNSZ Megyei MgSZH is.

Az árvízvédelmi létesítmények felülvizsgálata szeptember 15-ével kezdődött meg a 10.05-ös Csongrád-nagyrévi árvízvédelmi szakasszal, a belvizes beutazás pedig szeptember 16-ával a 10.02-es Ceglédi szakasszon.

Hetényi Mária

6. **Abért László**, főmérnök, műszaki igazgatóhelyettes életének 58. évében, 2009. május 29-én tragikus hirtelenséggel elhunyt. Hamvait 2009. június 09-én helyezték örök nyugalomba a Szombathely - Herény városrész temetőjében. Igazgatóságunktól Lovas Attila (igazgató), Böhm János (gazdasági

igazgatóhelyettes), Varga László (volt igazgató) vettek tőle végső búcsút. Abért László urat a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság saját halottjának tekintti.

7. A Tiszaroffi árapasztó tározó ünnepélyes átadására 2009. július 09-én került sor.

A Tiszaroffi árapasztó tározó átadása

8. A Duna nap keretében június 26-án Duna-szigeten került sor a Vízügyes Halételek című attrakcióra. Az esemény alkalmával az igazgatói főzőcsapatok célszerűen valamennyi kelléket magukkal hozva, egyféle haléltelt főztek. A bajai és a szegedi csapat halászlévet főzött, mi harcsapaprikást készítettünk, a többi ételfajta nyitott volt.

9. A VKKI támogatásával a Duna Nap rendezvénysorozatához kapcsolódóan az Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság szakmai programmal egybekötött víziturát szervezett a Mosoni-Dunán. A rendezvény jelmondata: „Evezze a Szigetközért!” volt. A kenutúrát Rajkától, a Vigh-zsiliptől kezdődően Győr, Aranypartig tervezték, eredetileg 2009. június 23-25. között. A túraútvonal hossza kb. 110 km.

Szakmai programként megtekintették volna a Mosoni-Duna nevezetesebb műtárgyait és természeti értékeit. Az evezésen igazgatóságunként 8 fős csapatok vettek volna részt. A kenutúra az eredeti időpontban a hatalmas esőzés és a Duna vízszintjének megemelkedése miatt elma-

radt, viszont 2009. július 28-30-án az idő kedvezett a Mosoni-Duna kenutúrán résztvevőknek.

10. A Hanyi-éri belvíz-főcsatornán tíz évvel ezelőtt árhullám vonult le, amely az érintett térségben jelentős elöntéseket okozott. A védekezést irányító, a védelembe bevont szakemberek a Hanyi-menti települések vezetői és lakossága együttes erővel küzdöttek és közös védekezést folytattak. A Dél-Hevesi térségben kialakult rendkívüli helyzet 10. évfordulójára 2009. július 10-én emlékülést szerveztünk hevesvezekényi Polgármesteri Hivatalban. Résztvevők voltak: Lovas Attila igazgató, Horváth Béla műszaki igazgatóhelyettes, Fenyves László, Hevesvezekény polgármestere.

11. A Zagyva folyón tíz évvel ezelőtt három árhullám vonult le. A júliusi az eddigi legma-

gasabb szinten tetőző árhullám volt. Az árhullám Jászteleknél 650 cm-en tetőzött. A védekezést irányító, a védelembe bevont szakemberek és Jásztelek lakossága, együttes erővel küzdöttek és kártétel nélküli, sikeres védekezést folytattak. Ebből az alkalomból, a Zagyva áradásának 10. évfordulójára emlékülést szerveztünk 2009. július 13-án a jásztelki Művelődési Házban. Résztvevők voltak: Lovas Attila igazgató, Kisbakonyi Zoltánné, Jásztelek polgármesterasszonya.

12. Farkas László, gépkocsivezető kollégánk 2009. 06. 30-i nappal nyugállományba vonult. Ezen alkalomból egy kis búcsúztató ünnepséget szerveztünk számára. Kedves szavakkal, apró ajándékokkal kívántunk Lászlónak na-

Farkas Laci az ördög(i)lakattal

gyon szép, egészségben és örömben bővelkedő, boldog nyugdíjas éveket, megköszönve áldozatos, mindig segítőkész munkáját.

Gulyás Dorottya

PILLANATKÉPEK

A SZOLNOKI SZAKASZMÉRNÖKSÉG ÉLETÉBŐL

1. Igazgatóságunkon belül történt szervezeti átalakulásoknak köszönhetően megerősítésre került az MBSZ részleg. Ide csatolták az ÁFO gépészeti csoportját és a megszűnt Informatikai Osztályt. Ezentúl nagyobb önállóságot is kapott, és saját tervvel rendelkező egység lett szakasz mérnökségünk keretein belül. Ezzel „békeidőben” biztosítva van a védekezésekkor már megszokott, jól működő logisztikai irányítás. Az MBSZ vezető helyettese Fehér Károly lett, aki egyben a gépészeti csoportot is vezeti. Ez a csoport helyileg is kiköltözött a Versegly út 1. szám alá, míg az informatikai csoport az igazgatóság központi épületében maradt. Ez az átalakulás ezután az üzemgazdasági csoportnak is többletmunkát jelent majd.

2. Augusztusban a Tisza úszókotró a kiskörei hajózsilip felvízi várakozóterében végzett kotrási munkálatokat. Jelenleg a tározó IV. számú öblítőcsatornájában dolgozik.

3. Az MBSZ műhely dolgozói részt vettek a tiszaroffi árvízvédelmi véstározó vízviszsa-

tartó műtárgyainak üzemi próbáján, ahol szivattyúzást végeztek.

Tisza úszókotró a hajózsilip alvízi várakozóterében

4. Megkezdttük a parti hajózási jelek láthatóságát biztosító előterek takarításának az előkészületeit. A szűkös anyagi keret ebben az évben csak kb. 140 db tábla környezetének kitarítását teszi lehetővé, amelyet a közmunkaprogramból való kimaradás, és a saját munkaerőnk kapacitás hiánya miatt vállalkozási

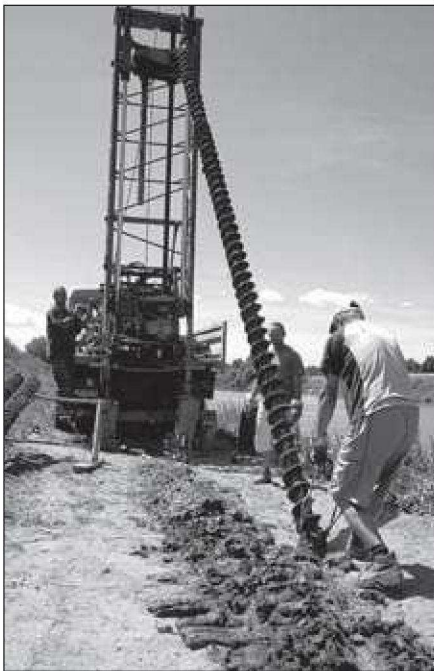
szerződés formájában végeztetünk el. Jelenleg várjuk a meghívásos pályázaton felkért vállalkozók árajánlatainak beérkezését.

5. A hosszantartó, igen alacsony tiszai vízállás tette indokolttá, hogy megsűrűsítsük a Tisza folyón a gázlók bemerését. Sok helyütt csak kézi módszerrel, a szondarúd használatával tudunk pontos mélységadatokat szerezni.

Gázló mérése szondarúddal

6. Június közepén a tiszaligeti körtöltés 1+740–1+810 tkm szelvényei között megcsúszott part kutató fúrásainál adtunk szakfelügyeletet. A közel 20 m mélységű száraz technológiával készült fúrást az ELTE Általános és Alkalmazott Földtani Tanszéke végeztette egy doktori kutatás keretében. A kutatás célja többek között az övzóna képződésmények szemcseösszetételének elemzése, korának meghatározása, a medence ősvízrajzának jobb megismerése, a térség Tisza előtti vízrendszerének rekonstrukciója.

Kutató fúrás a Tiszaligeti körtöltésnél

7. Készülnek az őszi árvizes és belvizes beutazásokra. Ezek keretében folyik a töltések és azok előtereinek gépi kaszálása az őrjárás 2 db MTZ-re szerelt fúkaszájával. Megtörtént a mezőgazdasági vízhasznosítási művek őszi felülvizsgálata, amelynek beutazása eredményesen zárult.

8. Augusztus 20-ára elkészült a Szolnok belterületi gátszakaszok és előtereinek kaszálása. A VMVO szervezésében a nyíregyházi

Nyíregyházi vizek látogatása a Gerje-Perje vidékén

VIZIG belvizes osztálya látogatást tett a 10.01 és a 10.02 belvízvédelmi szakaszokon. Többek között megtekintették a Gerje-Perje és a Körös-ér vízrendszerét.

9. Július 13-án az 1999-es zagyvai rekordárvíz 10 éves évfordulója alkalmából rendeztek ünnepséget Jásztelken. Megkoszorúzták a község határában a Zagyva hullámterén található árvízszint magasságát jelző emléktáblát.

10. Július 15-én Gyöngyösön rendezték meg a VKI témában a Vízyűjtőgazdálkodási tervezés társadalmi vitájának a Tarnát érintő lakossági fórumát, amelyen Aszódi Csaba területi felügyelő kollégánk vett részt. Szintén ebben a főtémakörben a Zagyva vízgyűjtő alegység lakossági fórumát tartották július 27-én Hatvanban, amelyen Németh Miklós szakaszmérnök, Horváth Klára és Aszódi Csaba kollégáink voltak jelen a szakaszmérnökségünk részéről.

11. A tiszai és a zagyvai árvizes beutazásokra készülve folyamatosan zajlanak a szilipvizsgálatok.

12. Az allergiások védelme érdekében és a parlagfű-mentesítés, mint vagyongazdálkodási feladat teljesítése érdekében parlagfű irtást szerveztünk 2009. július 14-én Varju Lajos szakaszmérnökünk vezetésével. A helyszín a Zagyva szolnoki árvédelmi művei mentén húzódott, a tiszai torkolat és a vasúti Zagyva-híd közötti szakaszon, illetve a Tiszaligetben lévő üzemi területünk melletti zöldfelületeken. Az irtás elsősorban kézi erővel történt a megfelelő védőfelszerelések használata mellett, de gépi kaszálást is végeztünk a területen. A lakosság várható érdeklődésére számítva a médiának is értesítettük az eseményről.

A parlagfűszedés résztvevőinek csoportja

Parlagfű gépi irtása

13. A 2009. évi nyugat- és észak-dunántúli árvízvédekezésért a vizek kártételei elleni védekezésért 3 fő bronz fokozatú érdemrendet kapott. A Szolnoki Szmg. dolgozói közül 4 fő részesült igazgatósági dicséret, illetve elismerő oklevélben, melyet az Igazgatósági Napon adtak át részükre. Az elismerések részletezése a „kitüntetések”-nél olvashatók.

14. 25 éves közigazgatásban folyamatosan eltöltött jubileumi évfordulót ünnepelt egységünk két dolgozója: Fehér József csatornaőr és Tóta Ernő gátőr.

15. Ugyancsak közigazgatásban eltöltött 30 éves évfordulóját ünnepelte Balla Mihály szakaszmérnökségünk gátőre.

16. Augusztus 28-án elbúcsúztattuk Varju Lajos szakaszmérnökünket. Szoborral kedveskedtünk neki, többek között kapott egy kolleganő által előadott dalt is. Lajos megvendégelt minket egy finom kaspörkölttel, majd egy szakaszmérnökségi fényképpel ellátott tortával zártuk a menüt. Molnár Dezső csatornaőrünk és zenekara szolgáltatta a muzsikát. Kellemes hangulatban zártuk le Varju Lajossal ezt a számunkra és számára is meghatározó időszakot. Sok sikert kívánunk az új munkakör teendőihez!

17. Az elmúlt hétvégén (szeptember 4-5-6.) Prága mellett Racicében zajló Nemzetközi (17 ország részvételével) kajak-kenu Master világbajnokság versenyen a kenu négyes 200 m-es számában 3. helyezést ért el Bokor Csaba a szakaszmérnökség vízrajzi ügyintézője. Ezt a nagyszerű eredményt olimpiai és világbajnokokkal megtűzdelt mezőnyben sikerült kiharcolni. Ezúton gratulálunk kollégáinknak és az Igazgatósági Napon jó helyezést elért munkatársainknak.

18. Szakaszmérnökségünk az igazgatóság elnevezéséhez hűen a hulladékok egy részét szelektíven gyűjti. Nagy gondossággal, hosz-

szű-hosszú hónapokon keresztül gyűjtöttük és bálába kötöttük, tároltuk és kerülgettük a különböző napilapokat, reklámújságokat és egyéb papírhulladékokat. Mikor már nagy mennyiségű papírhalom keletkezett, úgy gondoltuk – általános iskolai emlékeink alapján – hogy egy kis bevételt szerzünk a szakaszmérnökség közös kasszájába (egy csoportos fagyizás erejéig). Gépkocsit rendeltünk az MBSZ-tól, bepakoltuk és elszállítottuk egy szolnoki hulladékfelvásároló telephelyre, ahol a következő visszasságokkal szembesültünk: a telephelyre való megérkezés után lemérték a megpakolt tehergépkocsi össztömegét, majd a telep egy hátsó sarkában lerakatták a papírhulladékot. Miután kifelé menet lemérték az üres gépkocsit közölték, hogy 140 kg-nyi a rakomány, és 1 Ft/kg-ot fizetnek, azaz 140 Ft-nyi a kifizetés (egy gombóc fagyit

sem fut), amelyet csak akkor tudnak teljesíteni, ha a következő adatokat a gépkocsivezető rendelkezésre bocsátja: KÜJ szám, KTJ szám, EVC kód, VTSZ szám. Valamint közölték, hogy a kifizetés után az ÁFA megfizetése miatt a hulladék leadója adóbevallás kötelezetté válik! Munkatársunk kikerekedett szemmel állt a helyzet előtt. Ezen számok beszerzése több időbe, pénzbe és energiába kerül, mint több mázsa leadott hulladék értéke, a gépkocsi költségéről már nem is beszélve. Legszívesebben visszasedte volna a leadott papírhulladékot, amelyre azonban esélye sem volt, mivel az már elkeveredett a többi telephelyi hulladékkal. A lakosságot és a közintézményeket ilyen bürokratikus módszerekkel kell ösztönözni a szelektív hulladékgyűjtésre?

19. Újabb örömteli hír, hogy Göblyös László területi felügyelőnk családja is egy személlyel gyarapodott.

Göblyös László Lukács

2009. július 2-án, 3450 gramm súllyal és 56 cm-es hosszal megszületett Göblyös László Lukács kisfiuk. Csak így tovább kollegák!

P. Tóth Tibor

MEZŐTÚRI HÍRCSOKOR

1. Nyugállományba vonulása alkalmából két jeles dolgozójától búcsúzott a Mezőtúri Szakaszmérnökség. Kovács Kálmán 1976-tól 2009.

Kovács Kálmán

07. 31-ig teljesített szolgálatot a 10.08/6. gátórjárásban. Feladatait lelkiismeretesen végezte, többszörös kintüntetett munkaerőt jelentett szakaszmérnökségünknek. Simon Gábor 1975-től 2009. 08. 30-ig látta el csatornaőr munkáját a 10/1-es őrzá-

rásban. Munkáját becsületesen és szorgalmasan végezte. Ezúton kívánunk sz a m u k r a hosszú boldog nyugdíjas éveket!

2. A dunai árvízi védekezésen több munkatársunk vett részt, akik közül Rávai László területi felügyelő és Sörös Bálint gátőr a „Vizek kártételei elleni védekezésért” bronz érdemérmert vehetett át, melyet Szabó Imre környezetvédelmi és vízügyi mi-

Simon Gábor

niszter úr adott át 2009. 08. 18-án a Sárvári várban.

3. 2009. 07. 27-30. között tartották az „Evez a Szigetközért” elnevezésű evezős túrát. Rajka-Mosonmagyaróvár-Lipót-Győr útvonalon eveztek fiataljaink. Az eseményen megismerkedhettek egymással a különböző VIZIGEK dolgozói, szakmai tapasztalataikat megoszthatták egymással, mely a további kapcsolattartás és a közös munka szempontjából igen fontos előrelépést jelent. A 110 km megtétele után Győrben záró estét tartottak, ahol az élményeket is megbeszélhették. A programok színesek és színvonalasak voltak. Munkatársaink fáradtan, de élményekkel gazdagon tértek vissza.

4. A Hortobágy-Berettyó folyó középvízi bejárása 2009. 07. 30-31-én került megrendezésre. Az eseményen a TIKÖVIZIG, a KÖRKÖR-KÖVIZIG és a KÖTI-KÖVIZIG 6-6 fő szakembere vett részt. A bejárás során a résztvevők teljes körű tájékoztatást kaptak a műtárgyakról. A szakmai program az Ágotai vérszelzáró múnél kezdődött és a Békésszentandrás duzsasztómúnél fejeződött be.

Lőrinc Tímea

KARCAGI VÍZCSEPPEK

1. A belvízcsatornák műtárgyainak környezetben cserjézést és gaztalanítást végeztünk.

2. Az őrzárások területén felmértük és lekaszáltuk a parlagfűvel szennyezett területeket.

3. A 4-es számú főút Kisújszállást elkerülő szakaszának alapvonal kitzűzését követően a csatornák majdani keresztvezésének környezetben cserjeirtást végeztünk.

4. Elkezdődött a rézsú, depónia, meder gépi gaztalanítása.

5. Gözerővel folyik a felkészülés az október 28-án esedékes őszi szemlére, melynek keretében felméréseket végeztünk a csatornák általános állapotáról, feliszapoltságáról, vegyszerezési igényekről és az őrházak állapotáról.

6. Elvégeztük az eszközök, tartozékok esedékes selejtezését.

7. Tovább dolgozunk az őri nyilvántartás előkészítő feladatain, valamint a „Kakat belvízöblözet belvízvédelmi műveinek mederfej-

lesztése és rekonstrukciója” c. projekt pályázati anyagán.

8. Zajlik a Karcagi I. főcsatorna gyökérzónás iszaptalanítása a 10+850 - 15+305 szelvények között.

9. Az árvízvédelmi szakasz gaztalanítása befejeződött.

10. A belvízvédelmi szakasz gaztalanítása szerződésének megkötése folyamatban van.

11. A nyár folyamán megrepedt a Villogói szivattyútelep egyik zsilipének felhúzó szerkezetét tartó betonkapu, aminek következtében a zsilip használhatatlanná vált. A zsilipkapu helyreállítását az MBSZ végzi.

12. A Nagykunsági VGT megkezdte a Villogói magas vezetőségű csatorna és vízkivétel fejlesztését, rekonstrukcióját.

13. Az örök gözerővel készülnek az október 21-én a két szakaszon közösen megrendezésre kerülő beutazásra.

A megrepedt zsilipkapu

14. Július végén a tavalyi évez hasonlóan megrendezésre került a Hortobágy-Berettyó főcsatorna középvízi bejárása, melyet a kezelő három igazgatóság (KÖTI-KÖVIZIG, TIKÖVIZIG, KÖRKÖVIZIG) közösen szervezett. A túra július 30-án reggel indult az Ágotai vérszelzáróműtől. A hajózáson részt vevő igazgatók, egysegezetők betekintést nyerhettek egymás területeibe, azok jellemzőibe, hiszen kikötöttek bal és jobb parton egyaránt. Megtekintették a

A főmérnökiink inkognitóban

Hamvasi, a Sebeséri, a Villogói, a Borzi, a Mírhói, a Gástyási szivattyútelepeket. Az első nap Túrkevén ért véget. A második nap Túrkevéről indultak tovább a torkolat felé. Útközben még megszemlélték a Nagykunsági-főcsatorna Keleti-ág 25. sz. vízleádó műtárgyát. A következő megálló a torkolati Árvízkapu és provizórium volt. Itt Bak Sándor (KÖRKÖVIZIG) igazgató úr

adott tájékoztatást. Ezután hajóztak át a Hármas-Körös vadregényes vizeire, ahol a végső úti cél a Békésszentandrás duzzasztómű volt. Igazán hangulatos és tartalmas két napot tölthettek el a résztvevők.

Bon voyage!

15. Az idei szezonban a természet ismét bebizonyította, hogy öntözés nélkül eredményes mezőgazdasági termelés nincs. Ez évben a vízfelhasználás kiugróan magas volt, és a bevételek is várhatóan ennek megfelelően alakulnak.

16. Folyamatosan zajlanak a rizstelepi lecsapolások, majd ezt követően szeptember közepétől a halastavak következnék

17. A szakaszmérnökség területén 488 ha új öntözőtelep kialakítása van folyamatban, illetve épül a Nagykun 2000 Mg Zrt. rizsfeldolgozó üze me, mely elsősorban vetőmag előállítását, valamint kereskedelmi célú termelést fog végezni.

18. Befejeztük az idei évre tervezett hatósági felügyeleti ellenőrzéseket. Összesen 17 vízgazdálkodási létesítmény felülvizsgálatára került sor

A borzi mértékadó vízmérce

19. Szeptember 1-jén megrendezésre került a mezőgazdasági vízhasznosítási művek őszi szemléje. A bizottság a beszámoló meghallgatása után az Nk. III-2 fűrtfőcsatornát, a Karca-gi II. fcs. kettős hasznosítású szakaszát, a V-11 csatornát, valamint a Villogó főcsatornát tekintete meg. A beutazás során megszemlélték a legutoljára létesült 80,1 ha-os halastavat a Villogó fcs. és a 4-es főút mellett, valamint a Villogói vízkivételi mű előkészítő munkáit. A bizottság az üzemelő szervezetek és a szakaszmérnökség öntözésüzemelési feladatainak ellátásával elégedett volt.

Harsányi Gábor

Apavárán, indulás előtt

LABORHÍREK (FEKETÉN-FEHÉREN)

Azt, hogy milyen hihetetlenül gyorsan rohan az idő, állítólag két dologból lehet holtbiztosan megállapítani; az egyik, hogy a (csak férfi!) kollégák haja minden Igazgatósági Napon sokkal világosabb tónusú, az egy évvel korábbinál. Szokták ezt finoman kissé fehérebbnek, még finomabban, cizelláltan; ezüstösebbnek nevezni. Időnként eldúdolják a sértett uraknak, hogy „egy tisztos őszes halánték, a Nő számára ajándék!” (Na de akinek már ily őszes a halántéka, az csak nem hisz a mesékben és az operett-dalokban!?) A második, hogy még le sem adtuk a korábbi cikkeket, már a következőket kéri a szerkesztők. Most is ez a helyzet, a legnagyobb nyugalomban élvezzük, (-tük)? a nyári szabadság néhány hátralévő napját, de már tájékoztatni kell Mindenkit a Labor 2009-es nyári munkálatairól. A mindenkori „kötelező penzum” a Labor számára a Tisza, illetve a Zagyva törzshálózati helyein (Pusztataksony, Szolnok, Tiszaug, Jásztelek) történő monitorozás a munkatervnek megfelelően megtörtént mind júliusban, mind augusztusban. A nyár folyamán folyamatosan

fogadtunk egyetemi-főiskolai hallgatókat hosszabb-rövidebb ideig nyári gyakorlatokra. Júliusban a Perje terhelhetőségének vizsgálata kapcsán teljes körű bejárásra, kémiai és biológiai monitorozásra került sor. A korábbi lapszámban már említett új, jogszabályban előírt, de gyakorlati kivitelezését tekintve teljesen ismeretlen feladatról van szó. Korábban - országos szinten is elsőként - a Körös-éren végztünk ilyen felmérést. Akkor a megrendelő rövid határideje miatt csupán korábbi vizsgálatok adatait használhattuk. Most lehetőségünk volt célirányos, minden fontos elemre kiterjedő monitorozásra. Kémiai, makrovegetációs, üledékvizsgálatok mellett vízhozam-érté-

Nyári feldolgozási dömping

Halfelmérés a Perjén

kek és halas felmérés is szerepelt a programban. Augusztus első napjaiban munkánk egyértelmű elismeréseként a beszámolóban korábban már többször említett PÁKOZDI-HÚS Kft. megkeresésére, illetve ajánlására, újabb vágóhíd bízta ránk önellenőrzési tervének kémiai és biológiai vizsgálatainak végrehajtását. Kedvező feltételeket teremt a költségtakarékos kivitelezéshez, hogy az új mintavételi pont közel van a korábbihoz, és egy füst alatt vehető meg a korábbi mintákkal. Augusztus első napjaiban részt vettünk a "Komplex Tisza-tó projekt (KEOP-2.2.1/1F)" munkában. A BioAqua Pro Kft. a Tisza-tó ökológiai állapotfelmérésének keretén belül különböző mintavételi szel-

Nyári gyakorlat kemény munkával

vényekben, a VKI által javasolt biológiai komponensekre vonatkozó felmérések elvégzésében kérte segítségünket. Ez a felkérés ugyancsak igazolta a tározóval foglalkozó munkatársak országos elismertségét, felkészültségét. A laborvezetés és a gazdasági munkatársak részére nem kis feladatot jelentett a kétéves gazdasági beszámoló elkészítése és elfogadtatása a Vezetőséggel.

Aki Cegléd felől autózik be Nagykőrösre, minden bizonnyal ismeri az út mellett található un. Csónakázó tavat. Nagykőrös Önkormányzatának megkeresésére javaslatot tettünk az eddig csak hínárral és kínai papuccsal borított tavacska ökológiai állapotának helyreállításához.

Augusztus közepén a Csongrád-Hódmezővásárhelyi Vízgazdálkodási Társulat megbízásából indultunk az ország délkeleti szegletének. Közben azt mondtuk, oly messze vagyunk Makótól, mint Makótól Jeruzsálem. (Ha Jeruzsálemig nem is jutottunk, de Makóig, sőt a teljes ottani magyar-román határ-szakaszig igen.) Bár tisztában vagyunk a monda

tartalmával, miszerint egykori elődünk nem a mai város, hanem saját, becsületes neve alapján került a mondák gyűjteményébe, azért jól esik ilyen legendás mintavevőre hivatkozni. A Tisztelt Megrendelő tájékoztatása szerint azért kerestek meg bennünket, mert vízfelhasználók szerint az általuk leadott vízben minőségi problémát jelenthet a magas kadmium tartalom! (Hogy, a' fenébe, jut eszébe ilyen gondolat egy kukorica-, vagy lucernatermesztőnek, vagy éppen halastógazdának, azt el nem gondolhatom!) Mindenesetre utánajártunk a dolognak. A 9 mintavételi ponton, több mint 500 km vizsgálati útvonalon hajnaltól késő éjszakáig. A pontos eredményeket a Labor

Víz- és üledékvastagság mérése kítűzőkaróval és testtel

számára kötelező titoktartási előírások miatt itt nem adhatjuk meg, de mindenesetre az ilyen jellegű munka teljesítésével közelebb lehet kerülni a külső megrendelésekből elvárt bevételi összeg teljesítéséhez. Ezért ezúton is felszólítok minden kollégát, hogy ragadjon meg minden hasonló vádaskodást, célzást, bi-

zonytalan, vagy éppen biztos gondolatot és bátran irányítsa Hozzánk vízminőségi kétségek közt vergődő Ügyfelét, hogy álmatlan éjszakáihoz biztos, alapos, akkreditált és szakszerű segítséget, szakvéleményt, vizsgálati eredményt nyújthassunk. Ugyancsak külső megbízásaként teljesítettük a Piliusi forrástavak alapállapot-felmérésével kapcsolatos vizsgálatokat. Itt a velünk szemben támasztott elvárások a következők voltak: a területen található 4 db „forrástó” üledékének részletes kémiai vizsgálata, az üledékminták párhuzamos megvétele, homogenizálása, tartósítása, hosszabb időre történő feldolgozásának előkészítése, szakmai tanácsadás a forrástavak jelenlegi állapotának javításához, a rehabilitációs tevékenység tervezéséhez. Ehhez tavanként 5 db mintavételi pont GPS koordinátáját és pontos mintavételi útmutatást kaptunk. A tényleges mintavétel során számos tényezőt kellett tisztázni, mivel az adott GPS pontokon gyakran nem a megadott hidromorfológiai paramétereket, illetve hidrológiai-hidrobiológiai jellemzőket találtuk. A vizsgálatok konkrét eredményeit itt sem ismertethetjük, de bízunk benne, hogy mihamarabb újra néhány olyan víztesttel gyarapodhat az ország, amely a korábban csupán a mocsár, vagy inkább a „faluszéli hulladék és kubikgödör” cím helyett, a „kiváló vízi életter” kitüntető címmel vonzza magához a helyi, vagy távolabbi lakosok tömegét. Kiemelve azt a fontos tény, hogy oly sok hasonló projekthez hasonlóan ennek létrehozásában is üttörő érdemeket szerzett, illetve végzett a KÖTI-KÖVIZIG Regionális Laboratóriuma, illetve minden munkatársa a kiszolgáló-személyzettől a vegyészeken át a biológusokig.

Kovács Pál

KISKÖREI MOZAIK

1. Június 12-én látogatást tettek szakaszmérnökségünkön a Bajai Vízügyi Főiskola Nyír-egyházára kihelyezett szakmérnököket képző tagozatának hallgatói. Szintén júniusban a Bajai Vízügyi Szakközépiskola diákjai, június 17-én az ÉKÖVIZIG MHT csoportja, augusztus 26-án pedig egy thaiföldi szakmai csoport. A szakmai tájékoztatón megismerhették a Kiskörei lépcsős és a Tisza-tó létesítményeit.

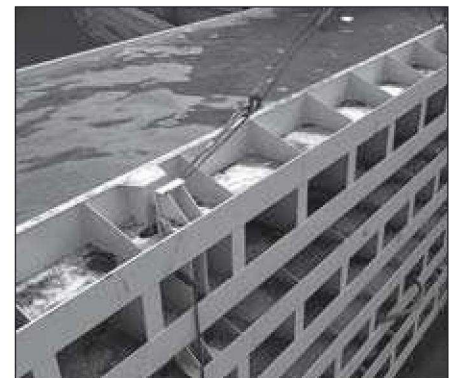
2. Június 14-én a „Hanyi-éri belvízcsatorna mederfejlesztése és rekonstrukciója” című projekttel kapcsolatos helyszíni ellenőrzés és terület bejárás történt az Észak Magyarországi Fejlesztési Ügynökség képviselőivel. A bejárás során a projekttel kapcsolatos, beavatkozásokkal érintett területek, szakaszok helyszíni szemléjére került sor.

3. Szakaszmérnökségünk állományából június 25-ét követően összesen 21 fő vett részt a Győri VIZIG területén a Duna és a Rába folyón történt árvédekezésben. A védekezés során végzett munkájá alapján Molnár László csatornaőrünk, a vizek kártételei elleni védekezésért bronz fokozatát kapta.

4. Július 10-én Hevesvezekényen, a Hanyi-ér völgyében és a Dél-Hevesi térségben kialakult rendkívüli belvízhelyzet 10. évfordulójára emlékülést tartottak, ahol a VIZIG képviselői

mellet megjelentek a katasztrófavédelem és a polgármesteri hivatalok képviselői is. Az emlékülésen Balogh Sándorné Hevesvezekényi volt polgármestere, a VIZIG részéről Háfra Mátyás Hevesvezekényi díszpolgára emlékezett a 10 évvel ezelőtt történetekre. Majd Dr. Kovács Sándor osztályvezető-helyettes értékelte a kialakult hidrometeorológiai eseményeket, Fejes Lőrinc szakaszmérnök „A védelmi események, feladatok, megoldások és utómunkálatok a Hanyi-mentén” címmel tartott előadást. Horváth Béla főmérnök úr a Hanyi-ér térségét érintő uniós társfinanszírozású projektekről tájékoztatta a megjelenteket.

5. A Tiszaroffi árvízi árapasztó tározót és mőtárgyait 2009. július 9-én ünnepélyes keretek között adta át Szabó Imre környezetvédelmi és vízügyi miniszter úr és Kóthay László vízügyi szakállamtitkár úr. Az átadason igazgatóságunk részéről Lovas Attila igazgató úr és Fejes Lőrinc szakaszmérnök úr is megjelentek. A tározó 22,8 négyzetkilométer alapterületű, 97 millió köbméter vizet képes befogadni. A Tiszaroffi árvízi árapasztótározó É-i és D-i mőtárgyának a vízzárósági és vizes próbái megtörténtek. Ez a műszaki átadás feltétele. A vízzárósági próbák mindkét mőtárgynál valamennyi nyílásban és elzárásnál sikeresek vol-

Vízzárósági próba a Tiszaroffi árvízi tározó mőtárgyánál

tak, teljesítették a vonatkozó szabvány szerinti I. osztályú zárás feltételeit. Augusztus 27-én a mőtárgyak műszaki átadás-átvétele megtörtént, ám a végleges át vétel feltétele, hogy a beruházó megszerezze a vízjogi üzemeltetési engedélyt. A mőtárgyak üzemeltetését december 15-ig a kivitelező cég végzi.

6. 2009. július 22-én megtörtént a duzzasztómű 2. sz. nyílás hidraulikus hengereinek felújítás utáni műszaki átvétele a felújítás helyszínén, a BOSCH-REXROTH Hollandia üzemében, Bostell városában. A műszaki átadási eljárás a Kiskörei Szakaszmérnökség illetékes kollégái is jelen voltak. Ezt követően a hengeret visszaszállították Kiskörré, és a szükséges előszerelések után az eredeti helyükre vol-

Hollandiából kamionnal érkezett a felújított munkahenger

építésre kerültek. A további szerelések és a beüzemelések jelenleg is folyamatban vannak (hidraulikus rendszer beüzemelése, nyílás víztelenítése, tömítések cseréje az acélszerkezeten, vízzáró lemez korrózióvédelme). Az alvízi ideiglenes elzárás támgerendájának tervezett megerősítése és korrózióvédelme elkészült. A duzzasztómű revíziós munkáinak befejezési határideje november 30.

7. A Vízyűjtő Gazdálkodási Terv elkészítéséhez lakossági fórumok megtartására került sor: a Hevesi sík tervezési alegységé Hevesen július 20-án, a Nagykunsági tervezési alegységé Kisújszálláson július 23-án, a Tisza-tóval kapcsolatosan a Kiskörei Szakasztechnikusok szeptember 2-án (tematikus fórum).

8. A Nagykunsági árvízi szükség tározó építésével kapcsolatos lakossági fórumokra került sor július hónapban Tiszaroffon, Tiszabón és Tiszagyendán. A fórumokon az egyes szakági minisztériumok és a VKKI képviselői jelentek meg és adtak tájékoztatást a pályázat jelenlegi állásáról, illetve válaszoltak a lakosság által feltett kérdésekre. Megkezdődtek az árvízi szükség tározó építésének előkészületi munkái, a töltő-űrítő csatorna nyomvonalán megtörtént a humusz letermelése, jelenleg a régészeti munkák vannak folyamatban.

9. Július 17-én és augusztus 15-én közös vízrendészeti és vízügyi ellenőrzések történtek a tározó körül. Az árvízvédelmi töltés mentén, főként a vízdoldali előtéren egyre több a vadkempingező (autóval, sátorral). A vízrendészet részéről több esetben történt intézkedés (feljelentés), mely szerint az ellenőrzött vagy nem rendelkezett gátközlekedési engedéllyel, vagy nem tartotta be az abban foglaltakat.

10. A tározó mentén kiépített bérlemények (strandok, csónakkikötők, partbiztosítások) vagyongazdálkodási felülvizsgálatára került sor július 27-31. között. A bérlemények karbantartottsága az előző évek felülvizsgálatai óta jelentősen fejlődött, összességében megfelel a KÖTI-KÖVIZIG és az idegenforgalom elvárásainak. Csak néhány bérlemény esetén tapasztalható, hogy a fejlesztési munkálatok a szükséges engedélyezési és szakhatósági eljárások lefolytatása nélkül történtek. A bérlemlőkezen ezeken a bérlemlőkezen fel lettek szólítva a szükséges engedélyezési eljárások lefolytatására.

11. Az MHT országos vándorgyűlésén, melyet július elején Baja városában tartottak, Fejes Lőrinc szakasztechnikus tartott tájékoztatást a „A Tiszaroffi árvízi szükség tározó makettjének elkészítése és felhasználása a lakosság és az érdeklődők tájékoztatása céljából” címmel.

12. Az augusztus 1-én és 2-án megrendezett III. Nemzetközi Kerékpáros Verseny Tiszagyenda-Kékestető közötti útvonala érintette a tározó töltését és a fővédvonalat, valamint a Kiskörei Vízlépcső üzemi hidját. A résztvevők száma közel 150 fő volt.

13. Előzetes geodéziai felméréseket követően augusztus 3-án megkezdődött a felvízi várakozótér kotrási munkája hidromechanizációs úszókotróval. A munkálatok augusztus végére befejeződtek. Július végén a vízerőmű előtti terület kotrása is megtörtént.

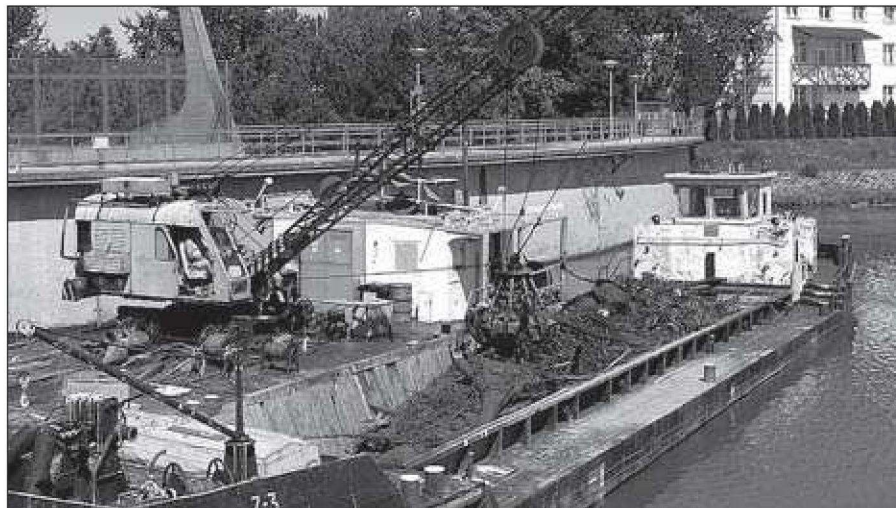
14. Augusztus 13-án Tiszavalkon és Poroszlón Fejes Lőrinc szakasztechnikus falufórum keretében tartott tájékoztatást a lakosságnak a Tisza-tó kisprojekttel kapcsolatban, melynek címe a „Védett területek átjárhatóságának biztosítása a Tisza-tavon”. Augusztus 14-én megtörtént a Tisza-tó kisprojekt által érintett területek bejárása és bemutatása a sajtó képviselői részére.

16. A kiskörei és sarudi szivattyútelepek üzemi vezérlésének a korszerűsítése megtörtént. Ezáltal a vízszintek pontosabban tarthatóak, az automatikus indulási és állj szintek rugalmasabban változtathatóak. A rendszer alkalmas a csúcs kizárásos üzemmódra az energia megtakarítás érdekében. A taskonyi szivattyútelepen a vízszivárgás okának feltárása érdekében a szivattyúk közös nyomóaknájának vizsgálatát végeztük el.

17. A tavasz folyamán a Tisza-tóval kapcsolatos vetélkedő két nyertesének különdíjat – Tisza-tavi csónaktúrát, barangolást „vadvízországban” – ajánlott fel a KÖTI-KÖVIZIG vezetője. A különdíjat a Pétervásári és a Karcagi Általános Iskola résztvevő diákjai (4-4 fő) és tanárai kapták, akik felejthetetlen élményként emlékeznek a túrára.

18. A monostori iskolák találkozájának házigazdája az idén Tomajmonostora település volt. A résztvevők (120 fő) három csoportban vettek részt a szakasztechnikusok szakmai tájékoztatóján.

19. Tavasztól egyre több látogató csoport érkezik a szakasztechnikusokra, akik a Tisza-tó és a vízlépcső iránt érdeklődnek. A csoportok

Iszap és uszadék eltávolítása az erőmű előtt

15. Szeptember 2-án a szakasztechnikusok adott helyszínt „A Tisza-tó és a vízyűjtő-gazdálkodási tervezés” és a „Tervezett intézkedések a Tisza-tó állapotának javítása érdekében” című szakmai egyeztetésnek. A résztvevőket Lovas Attila igazgató úr köszöntötte, majd a VIZIG részéről Fejes Lőrinc szakasztechnikus a Tisza-tóról tartott rövid ismertetőt és felvezetőt a témához. Háfra Mátyás osztályvezető a Víz Keretirányelv rendszerét valamint a Tisza-tó állapotjavítása érdekében tervezett intézkedéseket ismertette. Dr. Kelemenné Dr. Szilágyi Enikő biológus a Tisza-tó kémiai és biológiai állapotát mutatta be előadásában. A szakmai egyeztetésen kb. 75 fő vett részt. Az előadásokat követően aktív vita alakult ki, több hozzászólás, javaslat hangzott el.

között minden korosztály megtalálható: általános és középiskolások, szakmai érdeklődősűek és turisták (Tisza-tavi települések testvér települései pl. Erdélyből, Franciaországból, nyugdíjas és mozgássérültek csoportosan, kerékpáros túrák résztvevői). A nyári szezonban minden szerdán és csütörtökön lehetőség van a turisztikai kiadványokban megjelenteknek megfelelően bejelentkezés nélkül meghallgatni a szakmai tájékoztatót.

20. Szigligeti Barnabásnak, az ÁFO csoportvezetőjének munkája szorosan kapcsolódik a Tisza-tóhoz, a Tisza folyóhoz és a Kiskörei vízlépcsőhöz. Sok-sok együtt töltött munka után kívánunk „Barnusnak” boldog és gondtalan nyugdíjas éveket!

Morcányi Margit

A Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság dolgozóinak lapja.

Felölös szerkesztő: Virágné Kóházi-Kiss Edit. Szerkesztő: Hetényi Mária.

Sajtóreferens: Vona Titusz. Tervezőszerkesztő: Pozsa József.

Kiadja: Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság

A szerkesztőség címe: 5000 Szolnok, III. számú Irodaház, Ságvári körút 4. Telefon: 423-422/20271.

A lap megtekinthető: www.kotikovizig.hu/Sajtó weboldalon

Terjesztő szerv: Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság. 5001 Szolnok, Ságvári körút. 4.

Megjelenik háromhavonta. Készült: CIFI Nyomda Kft. Szolnok, Szondi út 7. Telefon: 56/429-748